



P9_TA(2024)0104

Realizacja wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – sprawozdanie roczne za 2023 r.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – sprawozdanie roczne za 2023 r. (2023/2117(INI))

(C/2024/6739)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego art. 21 i 36,
- uwzględniając sprawozdanie wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 15 czerwca 2023 r. zatytułowane „Sprawozdanie WPZiB – Nasze priorytety w 2023 r.”,
- uwzględniając „Strategiczny kompas na rzecz bezpieczeństwa i obrony – dla Unii Europejskiej, która chroni swoich obywateli, swoje wartości i interesy oraz przyczynia się do międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa” zatwierdzony przez Radę Europejską 24 marca 2022 r.,
- uwzględniając nową koncepcję strategiczną NATO przyjętą przez szefów państw i rządów na szczycie NATO w Madrycie 29 czerwca 2022 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 1 lutego 2024 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 14 i 15 grudnia 2023 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 29 i 30 czerwca 2023 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 23 i 24 czerwca 2022 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 24 i 25 marca 2022 r.,
- uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2021/509 z 22 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju oraz uchylenia decyzji (WPZiB) 2015/528 ⁽¹⁾,
- uwzględniając wniosek Komisji z 20 czerwca 2023 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia Instrumentu na rzecz Ukrainy (COM(2023)0338),
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów i Europejskiego Banku Inwestycyjnego z 1 grudnia 2021 r. zatytułowany „Strategia Global Gateway” (JOIN(2021)0030),
- uwzględniając komunikat Komisji z 8 listopada 2023 r. pt. „Komunikat z 2023 r. w sprawie polityki rozszerzenia UE” (COM(2023)0690),
- uwzględniając sprawozdania w sprawie rozszerzenia za 2023 r. oraz plan wzrostu gospodarczego dla Bałkanów Zachodnich, które Komisja przedstawiła 8 listopada 2023 r.,
- uwzględniając swoje zalecenie z dnia 23 listopada 2022 r. dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie nowej strategii rozszerzenia UE ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 102 z 24.3.2021, s. 14.

⁽²⁾ Dz.U. C 167 z 11.5.2023, s. 105.

- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 15 grudnia 2023 r. dotyczące decyzji w sprawie otwarcia negocjacji akcesyjnych z Ukrainą i Republiką Mołdawii, rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych z Bośnią i Hercegowiną po osiągnięciu niezbędnego stopnia zgodności z kryteriami członkostwa oraz przyznanie Gruzji statusu kraju kandydującego pod warunkiem podjęcia działań określonych w komunikacie Komisji z 8 listopada 2023 r. w sprawie polityki rozszerzenia UE (COM(2023)0690);
- uwzględniając oświadczenie Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z 16 lutego 2024 r. w sprawie planowanej operacji wojskowej Izraela w Rafah,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiego przedstawiciela Unii Europejskiej do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do Parlamentu Europejskiego i Rady z 7 czerwca 2023 r. zatytułowany „Nowy program na rzecz stosunków między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami” (JOIN(2023)0017),
- uwzględniając rezolucję przyjętą 23 lutego 2023 r. przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w sprawie zasad Karty Narodów Zjednoczonych leżących u podstaw kompleksowego, sprawiedliwego i trwałego pokoju w Ukrainie (A/RES/ES-11/6) oraz wcześniejsze rezolucje Zgromadzenia Ogólnego ONZ w sprawie agresji na Ukrainę,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ z 7 kwietnia 2022 r. w sprawie zawieszenia praw Federacji Rosyjskiej do zasiadania w Radzie Praw Człowieka (A/RES/ES-11/3),
- uwzględniając rezolucję pt. „Transforming our World – the 2030 Agenda for Sustainable Development” [Przekształcamy nasz świat – Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030] (A/RES/70/1), przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 25 września 2015 r. podczas szczytu ONZ w sprawie zrównoważonego rozwoju w Nowym Jorku i ustanawiającą cele zrównoważonego rozwoju,
- uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2023/162 z 23 stycznia 2023 r. w sprawie misji Unii Europejskiej w Armenii (EUMA) ⁽³⁾,
- uwzględniając decyzje Rady (WPZiB) 2022/1970 z 17 października 2022 r. ⁽⁴⁾ oraz 2022/2507 z 19 grudnia 2022 r. ⁽⁵⁾ zmieniające decyzję 2010/452/WPZiB w sprawie Misji Obserwacyjnej Unii Europejskiej w Gruzji, EUMM Georgia,
- uwzględniając swoją rezolucję z 15 marca 2023 r. w sprawie stosunków UE–Armenia ⁽⁶⁾ i stosunków UE–Azerbejdżan ⁽⁷⁾, rezolucję z 19 stycznia 2023 r. w sprawie konsekwencji humanitarnych blokady w Górskim Karabachu ⁽⁸⁾ oraz rezolucję z 5 października 2023 r. w sprawie sytuacji w Górskim Karabachu po ataku Azerbejdżanu i utrzymującego się zagrożenia dla Armenii ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 18 kwietnia 2023 r. w sprawie wdrażania cywilnego wymiaru WPBiO i innej cywilnej pomocy UE w zakresie bezpieczeństwa ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając swoje zalecenie z 5 października 2022 r. dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie Rogu Afryki ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 15 czerwca 2023 r. w sprawie pogorszenia się sytuacji w zakresie podstawowych wolności w Hongkongu, w szczególności w sprawie Jimmy’ego Laia ⁽¹²⁾,
- uwzględniając śródk okresowy przegląd Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy”,

⁽³⁾ Dz.U. L 22 z 24.1.2023, s. 29.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 270 z 18.10.2022, s. 93.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 325 z 20.12.2022, s. 110.

⁽⁶⁾ Dz.U. C, C/2023/404, 23.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/404/oj>.

⁽⁷⁾ Dz.U. C, C/2023/405, 23.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/405/oj>.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 214 z 16.6.2023, s. 104.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0356.

⁽¹⁰⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0106.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 132 z 14.4.2023, s. 115.

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0242.

- uwzględniając swoją rezolucję z 1 czerwca 2023 r. w sprawie obcych ingerencji we wszystkie procesy demokratyczne w Unii Europejskiej, w tym dezinformacji ⁽¹³⁾ oraz rezolucję z 9 marca 2022 r. w sprawie obcych ingerencji we wszystkie procesy demokratyczne w Unii Europejskiej, w tym dezinformacji ⁽¹⁴⁾,
- uwzględniając swoje rezolucje dotyczące łamania praw człowieka oraz naruszania zasad demokracji i praworządności, przyjęte zgodnie z art. 144 Regulaminu,
- uwzględniając unijny plan działania na rzecz równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji kobiet w działaniach zewnętrznych na lata 2021–2025 (GAP III) oraz unijny plan działania na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa na lata 2019–2024,
- uwzględniając decyzję wykonawczą Rady (UE) 2022/382 z 4 marca 2022 r. stwierdzającą istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkującą wprowadzeniem tymczasowej ochrony ⁽¹⁵⁾, która ustanowiła tymczasową ochronę dla osób uciekających przed rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie,
- uwzględniając deklarację Rady Europy z 16–17 maja 2023 r. z Reykjavíku zatytułowaną „Zjednoczeni wokół naszych wartości”,
- uwzględniając deklarację o przyszłym członkostwie Białorusi w Unii Europejskiej, deklarację białoruskich sił demokratycznych o solidarności z narodem ukraińskim oraz deklarację polityczną białoruskich sił demokratycznych, które zostały przyjęte na konferencji „Nowa Białoruś” 6 sierpnia 2023 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z 13 lipca 2023 r. w sprawie zaleceń dotyczących reformy przepisów Parlamentu Europejskiego w zakresie przejrzystości, uczciwości, odpowiedzialności i walki z korupcją ⁽¹⁶⁾,
- uwzględniając sprawozdanie z 9 maja 2022 r. dotyczące końcowych wyników Konferencji w sprawie przyszłości Europy,
- uwzględniając badanie zatytułowane „Qualified majority vote in Common Foreign and Security policy – A cost of non-Europe report” [Głosowanie większością kwalifikowaną w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – sprawozdanie w sprawie kosztu braku działań na poziomie europejskim], opublikowane 28 sierpnia 2023 r. przez Dyрекcję Generalną ds. Analiz Parlamentarnych ⁽¹⁷⁾,
- uwzględniając swoje zalecenie z lutego 1999 r. w sprawie utworzenia europejskiego cywilnego korpusu pokojowego ⁽¹⁸⁾
- uwzględniając art. 54 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A9-0389/2023),
- A. mając na uwadze, że podmioty autokratyczne, działające w pojedynkę lub w ramach wspólnych działań, coraz częściej kwestionują międzynarodowy porządek oparty na zasadach, usiłując wpływać na organizacje wielostronne lub podważać je, tworzyć konkurencyjne organizacje, powodować destabilizację przez powrót do myślenia opartego na strefie wpływów i zagrażać międzynarodowemu porządkowi opartemu na zasadach oraz bezpieczeństwu światowemu i regionalnemu;
- B. mając na uwadze, że podmioty autokratyczne kwestionują również powszechność praw człowieka i podważają standardy demokratyczne na całym świecie; mając na uwadze, że UE i partnerzy o zbieżnych poglądach powinni priorytetowo bronić międzynarodowego porządku opartego na zasadach;
- C. mając na uwadze, że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie oraz jej konsekwencje, takie jak niepewność gospodarcza, brak bezpieczeństwa żywnościowego i wysokie ceny energii, zwiększyły niestabilność w bezpośrednim sąsiedztwie UE, co skłoniło UE do nadania nowego priorytetu polityce rozszerzenia, która pozostaje najskuteczniejszym instrumentem jej polityki zagranicznej;

⁽¹³⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0219.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 347 z 9.9.2022, s. 61.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 71 z 4.3.2022, s. 1.

⁽¹⁶⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0292.

⁽¹⁷⁾ Badanie pt. „Qualified majority vote in Common Foreign and Security policy – A cost of non-Europe report” [Głosowanie większością kwalifikowaną w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – sprawozdanie w sprawie kosztu braku działań na poziomie europejskim], Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Analiz Parlamentarnych, 28 sierpnia 2023 r.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 150 z 28.5.1999, s. 164.

- D. mając na uwadze, że 14 i 15 grudnia Rada Europejska zatwierdziła pakiet rozszerzeniowy z 2023 r. przedstawiony przez Komisję 8 listopada 2023 r., w związku z czym zaleciła rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych z Ukrainą i Republiką Mołdawii, rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych z Bośnią i Hercegowiną po osiągnięciu niezbędnego stopnia zgodności z kryteriami członkostwa oraz przyznanie Gruzji statusu kraju kandydującego pod warunkiem podjęcia określonych działań; mając na uwadze, że plan wzrostu gospodarczego dla Bałkanów Zachodnich ma na celu pobudzenie integracji gospodarczej na Bałkanach Zachodnich i zlikwidowanie przepaści społeczno-gospodarczej między Unią a naszymi partnerami do końca bieżącego dziesięciolecia; mając na uwadze, że fundusze zostaną uwolnione po realizacji poszczególnych programów reform; mając na uwadze, że polityka rozszerzenia musi spełniać kryteria kopenhaskie i powinna pozostać procesem opartym na wynikach; mając na uwadze, że UE musi przyspieszyć swoją politykę rozszerzenia, a kraje przystępujące muszą kontynuować reformy i osiągać wymagane kryteria; mając na uwadze, że spójne przesłanie i jasna droga do integracji krajów kandydujących mają kluczowe znaczenie dla utrzymania perspektywy proeuropejskiej; mając na uwadze, że aby osiągnąć wspólne bezpieczeństwo i stabilność w regionie, kraje Bałkanów Zachodnich muszą skoncentrować się na rozwiązywaniu konfliktów, pojednaniu, dostosowaniu się do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB), wzajemnej współpracy i reformach;
- E. mając na uwadze, że stabilność na Morzu Bałtyckim i Morzu Czarnym ma zasadnicze znaczenie dla bezpieczeństwa Europy, w tym jej bezpieczeństwa energetycznego, jak zadeklarowano w Strategicznym Kompasie UE i NATO, i w związku z tym wymaga kompleksowych strategii i znaczących działań; mając na uwadze, że UE nie będzie postrzegana jako skuteczny i wiarygodny podmiot na arenie światowej, jeżeli nie może zapewnić bezpieczeństwa w swoim bezpośrednim sąsiedztwie;
- F. mając na uwadze, że Rada wydłużyła tymczasową ochronę dla osób uciekających przed rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie z 4 marca 2024 r. do 4 marca 2025 r.;
- G. mając na uwadze, że 1 lutego 2024 r. Rada osiągnęła porozumienie w sprawie przeglądu wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2021–2027, w tym ustanowienia Instrumentu na rzecz Ukrainy o wartości 50 mld EUR, aby zapewnić spójne, przewidywalne i elastyczne wsparcie na rzecz odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji Ukrainy w latach 2024–2027;
- H. mając na uwadze, że rosyjska wojna napastnicza potwierdziła rolę NATO jako fundamentu zbiorowej obrony jego członków i kolejny raz potwierdziła, że silna więź transatlantycka jest niezbędna; mając na uwadze, że decyzja NATO o przeznaczeniu co najmniej 2 % produktu krajowego brutto na wydatki na obronność została wdrożona jedynie przez kilka państw członkowskich UE będących członkami NATO; mając na uwadze, że zamiar Rosji polegający na demontażu euroatlantyckiej architektury bezpieczeństwa całkowicie się nie powiódł dzięki heroicznej obronie Ukrainy oraz szybkiej i zdecydowanej reakcji sojuszników z NATO;
- I. mając na uwadze, że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie wypukliła potrzebę bardziej ambitnych, wiarygodnych, strategicznych i ujednoczonych działań UE na arenie międzynarodowej oraz pokazała, że państwa członkowskie muszą wykazać się wolą polityczną konieczną do wzmocnienia WPZiB i przekształcenia jej w pełnoprawną politykę europejską;
- J. mając na uwadze, że w 2021 r. Nagrodę im. Sacharowa za wolność myśli otrzymał rosyjski polityk opozycyjny Aleksiej Nawalny; mając na uwadze, że od lutego 2021 r. był on przetrzymywany w nieludzkich warunkach, a ostatnio w okręgu jamalsko-nienieckim w zachodniej Syberii, gdzie został zamordowany 16 lutego 2024 r., za co ostateczną odpowiedzialność ponosi prezydent Putin i władze rosyjskie; mając na uwadze, że jest to dowód na okrutny i bezwzględny charakter totalitarnego reżimu Putina; mając na uwadze, że zabójstwo Nawalnego powinno być sygnałem alarmowym dla UE, zachęcającym ją do zwiększenia wsparcia dla Ukrainy i wzmocnienia narzędzi obrony demokracji i praw człowieka zarówno w UE, jak i poza nią;
- K. mając na uwadze, że ataki terrorystyczne Hamasu na Izrael wypukliły niestabilność i zmienność sytuacji w zakresie bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie oraz potrzebę przyjęcia przez UE i inne podmioty międzynarodowe większej odpowiedzialności, a także potrzebę wspierania rządów i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w regionie w osiągnięciu trwałego i zrównoważonego pokoju, w szczególności poprzez dalsze wspieranie rozwiązania dwupaństwowego między Izraelem a Palestyną; mając na uwadze, że 7 października 2023 r. zabito 1 139 Izraelczyków i obcokrajowców, a 240 osób pojmano jako zakładników podczas nikczemnego ataku terrorystycznego Hamasu; mając na uwadze, że w wyniku reakcji rządu izraelskiego w Strefie Gazy zginęły dziesiątki tysięcy niewinnych Palestyńczyków oraz setki pracowników ONZ, ratowników medycznych i dziennikarzy; mając na uwadze, że nieustanne bombardowania i przymusowa ewakuacja Palestyńczyków na południe Strefy Gazy doprowadziły do tragicznej i szybko pogarszającej się sytuacji humanitarnej; mając na uwadze, że od 7 października 2023 r. w wyniku ataków sił izraelskich i osadników na Zachodnim Brzegu zginęło co najmniej 330 Palestyńczyków; mając na uwadze, że Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości nakazał Izraelowi w orzeczeniu tymczasowym wdrożenie środków tymczasowych w sprawie dotyczącej stosowania Konwencji w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa w Strefie Gazy (Republika Południowej Afryki przeciwko Izraelowi);

- L. mając na uwadze pilną potrzebę zwiększenia zdolności UE i jej państw członkowskich, w tym w dziedzinie polityki obronnej, która pozwoli Unii lepiej bronić swoich interesów bez nadmiernego polegania na państwach trzecich, ale w ścisłej współpracy z sojusznikami, oraz promować jej wartości i wzmocnić wkład w globalny multilateralizm, pokojowe rozwiązywanie konfliktów, a także rozwój demokracji, praworządności i praw podstawowych na całym świecie;
- M. mając na uwadze, że rosnąca niestabilność i zmienność środowiska międzynarodowego stwarza wielopłaszczyznowe zagrożenia dla bezpieczeństwa i stabilności Unii; mając na uwadze, że w odpowiedzi na te zagrożenia UE musi wzmocnić stosunki transatlantyckie i rozwijać strategiczne partnerstwa oparte na szacunku i wzajemnym zaufaniu z partnerami o zbieżnych poglądach z globalnego Południa;
- N. mając na uwadze, że 19 września 2023 r. Azerbejdżan rozpoczął niesprowokowaną ofensywę wojskową w celu odzyskania siłą kontroli nad jego uznanym przez społeczność międzynarodową terytorium Górskiego Karabachu, która to ofensywa zakończyła się exodusem ludności armeńskiej z tego terytorium; mając na uwadze, że wznowienie działań wojennych na Zakaukaziu budzi poważne obawy i wymaga bardziej aktywnego zaangażowania UE w regionie; mając na uwadze, że wszystkie instytucje państwowe tzw. Republiki Górskiego Karabachu zostały rozwiązane 1 stycznia 2024 r.; mając na uwadze, że perspektywy normalizacji stosunków między Armenią a Azerbejdżanem pozostają niepewne, w związku z czym UE powinna wspierać obie strony na drodze do osiągnięcia historycznego porozumienia pokojowego i zachęcać je do niego, w tym przez oferowanie perspektyw ściślejszej integracji z UE, jeżeli zdecydują się podążać tą drogą;
- O. mając na uwadze, że społeczność międzynarodowa uznała prawo Izraela do obrony przed zagrożeniem terrorystycznym, jakie stwarza Hamas w Strefie Gazy; mając na uwadze, że ataki terrorystyczne Hamasu na Izrael 7 października 2023 r. uwydatniły niestabilną sytuację w zakresie bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie; mając na uwadze, że ryzyko eskalacji w regionie jest najwyższe od dziesięcioleci, co zwiększa potrzebę przyjęcia przez UE i inne podmioty międzynarodowe większej odpowiedzialności za stały i trwały pokój, w szczególności przez uzyskanie poparcia dla rozwiązania dwupaństwowego dla Izraela i Palestyny;
- P. mając na uwadze, że istnieje potrzeba zastosowania kompleksowego podejścia zakładającego budowanie pokoju z udziałem cywilnych specjalistów w celu wdrożenia praktycznych działań na rzecz pokoju; mając na uwadze, że lokalne i międzynarodowe organizacje pozarządowe podejmują kluczowe działania, których celem jest zapobieganie konfliktom i rozwiązywanie ich w sposób pokojowy, i kwestią o zasadniczym znaczeniu jest możliwe najpełniejsze wykorzystanie ich doświadczenia;
- Q. mając na uwadze, że rosnąca niestabilność w południowym sąsiedztwie UE i w szerszym regionie Morza Śródziemnego, a także w regionie Sahelu i Afryce Subsaharyjskiej, stanowi poważne wyzwanie dla bezpieczeństwa i stabilności Unii, a także dla jej zdolności do odgrywania decydującej roli na arenie międzynarodowej;
- R. mając na uwadze, że napięcia w regionie Indo-Pacyfiku nabierają coraz większego znaczenia, zwłaszcza z uwagi na coraz bardziej asertywną postawę Chińskiej Republiki Ludowej wobec Tajwanu;
- S. mając na uwadze, że ograniczanie wolności mediów, ciągłe ataki na dziennikarzy, rozprzestrzenianie dezinformacji i ingerencja zewnętrzna zagrażają unijnym demokracjom i bezpieczeństwu UE; mając na uwadze, że UE musi współpracować z partnerami o zbieżnych poglądach w celu obrony wolności mediów i wolności wypowiedzi oraz przeciwdziałania dezinformacji i ingerencjom zagranicznym w państwach trzecich;
- T. mając na uwadze, że skutki zmiany klimatu mają coraz poważniejszy wpływ na różne sfery życia ludzkiego, w tym na porządek geopolityczny oraz bezpieczeństwo i stabilność na świecie; mając na uwadze, że niezwykle ważne jest, aby walka ze zmianą klimatu, wymagająca odpowiednich działań na rzecz klimatu, pomagała tym, którzy zmagają się z najpoważniejszymi reperkusjami;
- U. mając na uwadze, że wobec fiaska ważnych porozumień w sprawie kontroli zbrojeń i rozbrojenia, ale także wobec nowych technologii, kontrola zbrojeń i nierozprzestrzenianie broni powinny stać się priorytetem unijnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa;
1. podkreśla, że jego rezolucje w sprawie wdrażania WPZiB są kluczowym elementem jego wkładu w kształtowanie polityki zagranicznej UE; podkreśla, że rezolucje te odzwierciedlają praktyczne skutki wzmocnionego prawa do kontroli w dziedzinie polityki zagranicznej przyznanego Parlamentowi na mocy Traktatu z Lizbony; przypomina, że rezolucja z 2023 r. jest ostatnią rezolucją w sprawie wdrażania WPZiB w obecnej kadencji parlamentarnej i ma służyć jako przewodnik dla kolejnej władzy wykonawczej UE przy ustalaniu priorytetów polityki zagranicznej na następną kadencję i dalszym ich wdrażaniu; podkreśla, że w coraz bardziej zmiennym środowisku międzynarodowym UE musi jednocześnie stawić czoła wielu wyzwaniom polityki zagranicznej, które jej bezpośrednio i pośrednio dotyczą, takim jak trwająca rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie, rosnąca konkurencja między wielkimi mocarstwami, potencjalne przededefiniowanie globalnej równowagi sił, ciągłe próby podważania wielostronnego porządku międzynarodowego opartego na zasadach oraz coraz większe powiązanie kryzysów zagranicznych i wewnętrznych; jest głęboko przekonany, że aby utrzymać znaczenie na arenie międzynarodowej i móc skutecznie bronić swoich interesów i wartości, UE musi uwolnić wolę polityczną państw członkowskich do osiągnięcia celów polityki zagranicznej za pomocą instrumentów na szczeblu UE, zwiększyć zdolności, współpracować z partnerami i organizacjami regionalnymi o zbieżnych poglądach oraz skupić się na zapewnieniu konkurencyjnej oferty dla globalnego Południa, wykorzystując w jak największym stopniu wszystkie zasoby, strategie polityczne i narzędzia, jakimi dysponuje w ramach zintegrowanego podejścia; podkreśla, że aby działać jako podmiot globalny w obecnym globalnym otoczeniu, UE musi prowadzić zdecydowaną, zdyscyplinowaną i asertywną politykę zagraniczną, która realizuje własne cele strategiczne i nadal proaktywnie definiuje, zabezpiecza i chroni swoje interesy na świecie;

2. podkreśla, że zdolność UE do działania jako podmiot globalnej polityki zagranicznej, wiarygodny partner międzynarodowy oraz wiarygodny podmiot w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony zależy od rozwoju i wzmocnienia jej działań zewnętrznych w ramach WPZiB, a także od jej zdolności do proaktywnego definiowania, zabezpieczania i obrony swoich interesów na świecie bez nadmiernego polegania na zasobach państw trzecich, co mogłoby narazić Unię na podziały wewnętrzne, od ożywienia istniejących partnerstw i tworzenia nowych, a także od politycznej woli podjęcia większej inicjatywy i odpowiedzialności na arenie międzynarodowej przy jednoczesnym i skutecznym zabezpieczeniu, obronie i propagowaniu jej wartości; ponadto podkreśla, że państwa członkowskie muszą umożliwić UE przemawianie jednym głosem, aby zwiększyć wiarygodność i zachować spójność; potwierdza w tym kontekście, że zasadnicze znaczenie ma wzmocnienie jedności i solidarności poprzez dalsze rozwijanie wspólnego postrzegania zagrożeń;

3. przypomina, że UE powinna kierować się w swoich działaniach zewnętrznych wartościami i zasadami zapisanymi w art. 2, art. 3 ust. 5 i art. 21 TUE, które leżą u podstaw jej powstania, rozwoju i rozszerzenia, w szczególności demokracji, państwa prawa, powszechności i niepodzielności praw człowieka i podstawowych wolności, poszanowania godności ludzkiej, zasad równości i solidarności oraz poszanowania zasad Karty Narodów Zjednoczonych, aktu końcowego z Helsinek, europejskiej konwencji praw człowieka oraz prawa międzynarodowego; ubolewa, że Unia czasami nie osiąga tych celów, co ma negatywny wpływ na jej interesy, bezpieczeństwo i reputację na arenie międzynarodowej; podkreśla, że ambitne zobowiązanie polityki zewnętrznej UE w zakresie praw człowieka musi być spójne i modelowe;

4. uważa, że UE powinna odpowiednio kształtować swoją WPZiB w oparciu o następujące cztery cele:

- a) stawienie czoła konsekwencjom rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie,
- b) stopniowe dostosowanie unijnych struktur, instrumentów, zdolności, środków finansowych i procedur decyzyjnych,
- c) wzmocnienie i obrona multilateralizmu opartego na zasadach, oraz
- d) zabezpieczanie interesów poprzez rozwój solidnych sojuszy strategicznych i partnerstw z krajami o zbieżnych poglądach;

Stawienie czoła konsekwencjom rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie

5. wyraża zaniepokojenie, że nielegalna, niesprowokowana i nieuzasadniona rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie, umożliwiana i wspierana przez nielegalny reżim Łukaszenki na Białorusi i reżim w Iranie, ponownie sprowadziła wojnę na kontynent europejski; ponownie i kategorycznie potępia działania przywódców Rosji, w tym łamanie prawa międzynarodowego, naruszanie uznanych granic, bezprawne przekazywanie i deportowanie osób chronionych i dzieci oraz kradzież ziemi i poważne zbrodnie wojenne; domaga się, aby Rosja i jej poplecznicy zaprzestali wszelkich działań wojskowych oraz aby przywódcy Rosji natychmiast i bezwarunkowo wycofali swoje oddziały z uznanego przez społeczność międzynarodową terytorium Ukrainy i z jakiegokolwiek innego kraju, którego terytorium lub jego części nielegalnie okupuje; potępia wszelkie ataki hybrydowe stosowane przez Rosję w Ukrainie i zdecydowanie potępia rozpowszechnianie rosyjskiej propagandy na temat wojny w Ukrainie;

6. potępia rolę nielegalnego reżimu Aleksandra Łukaszenki w faktycznym oddaniu suwerenności państwowej Kremlowi w celu utrzymania jego kontroli nad Białorusią;

7. przypomina, że Gruzja doświadczyła rosyjskiej agresji wojskowej już w sierpniu 2008 r.; zdecydowanie potępia trwającą nielegalną okupację przez Rosję gruzińskich regionów Abchazji i Cchinwali/Osetii Południowej oraz podobnie potępia podważanie suwerenności i integralności terytorialnej Republiki Mołdawii poprzez obecność rosyjskich oddziałów w Naddniestrzu; potwierdza swoje poparcie dla suwerenności i integralności terytorialnej Gruzji i Mołdawii oraz podkreśla, że podejmowane przez Rosję w złym zamiarze próby przymusowej zmiany granic suwerennych państw w Europie stanowią poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa UE; zachęca UE i państwa członkowskie do zacieśnienia współpracy w zakresie bezpieczeństwa z Ukrainą, Gruzją i Republiką Mołdawii, w szczególności w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym, dezinformacji i cyberbezpieczeństwa;

8. wyraża uznanie dla bohaterskiego narodu ukraińskiego, który nie tylko odważnie broni swojego kraju, jego suwerenności, niepodległości i integralności terytorialnej, ale także europejskich wartości i bezpieczeństwa Europy, oraz przestrzega norm i zasad Karty Narodów Zjednoczonych i aktu końcowego z Helsinek; wyraża szacunek i wdzięczność za wsparcie udzielane narodowi ukraińskiemu przez osoby i organizacje społeczeństwa obywatelskiego; pochwała postawę narodu gruzińskiego i białoruskiego, które aktywnie wspierają ukraińską walkę; z zadowoleniem przyjmuje wydłużenie tymczasowej ochrony dla osób uciekających przed rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie;

9. podkreśla, że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie destabilizuje wschodnie sąsiedztwo i Bałkany Zachodnie oraz zagraża ich bezpieczeństwu i stabilności, co z kolei zagraża bezpieczeństwu samej UE; uważa, że w związku z tym UE powinna priorytetowo potraktować reformę polityki sąsiedztwa i przyspieszyć proces rozszerzenia, przeprowadzając równocześnie reformy instytucjonalne i reformy procesu decyzyjnego niezbędne do zabezpieczenia zdolności Unii do przyjmowania nowych państw;

10. apeluje o aktywniejszą strategię komunikacyjną w celu promowania roli rozszerzenia i płynących zeń korzyści w regionie Bałkanów Zachodnich i Partnerstwa Wschodniego, a także promowania pomocy finansowej i technicznej UE; przypomina w tym kontekście, że UE jest już największym partnerem handlowym i największym źródłem pomocy inwestycyjnej i finansowej na Bałkanach Zachodnich; zauważa, że do końca 2023 r. z IPA III przeznaczono już ponad 6,5 mld EUR oraz że UE uruchomiła 16,6 mld EUR na inwestycje w regionie w latach 2021–2023;

11. ze szczególnym zaniepokojeniem odnotowuje skutki uboczne rosyjskiej agresji na Ukrainę, zwłaszcza w południowym sąsiedztwie, w całym regionie Morza Śródziemnego, na Zakaukaziu, w Azji Środkowej, Afryce i na Bliskim Wschodzie; ubolewa nad szkodliwym wpływem wywieranym przez Rosję, nad wojną hybrydową i kampaniami dezinformacyjnymi w tych regionach oraz wzywa UE do większego zaangażowania i pomocy;

12. z zadowoleniem przyjmuje trzecie posiedzenie Europejskiej Wspólnoty Politycznej (EWP) jako platformy dyskusji, dialogu i współpracy z krajami partnerskimi; apeluje o ściśle angażowanie Parlamentu w wyjaśnianie zakresu i przyszłych prac EWP; podkreśla, że na potrzeby przyszłego sukcesu i spójności tego formatu zasadnicze znaczenie ma pewien poziom dostosowania demokratycznych wartości i zasad; powtarza, że EWP nie może pod żadnym pozorem stanowić pretekstu dla opóźnień w przystąpieniu krajów objętych procesem rozszerzenia do UE;

13. ponownie podkreśla, że państwa członkowskie muszą dokonywać wspólnych i dobrze skoordynowanych inwestycji w obronność, i wzywa do pełnego i szybkiego wdrożenia Strategicznego kompasu wraz z wnioskami wyciągniętymi z rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, w celu osiągnięcia prawdziwej europejskiej unii wojskowej i obronnej, która współpracuje z sojuszem NATO i uzupełnia go oraz może podejmować niezależne działania w razie potrzeby;

14. podkreśla w szczególności potrzebę dalszego angażowania się we współpracę z NATO w sprawie utworzenia zdolności szybkiego rozmieszczania i wzywa państwa członkowskie do zagwarantowania, by do 2025 r. Komórka Planowania i Prowadzenia Operacji Wojskowych (MPCC) była w pełni gotowa do działania; zdecydowanie zachęca wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela do zaproponowania decyzji Rady w sprawie unijnej zdolności szybkiego rozmieszczania w celu ochrony wartości Unii i służenia interesom Unii jako całości, reagowania na nieuchronne zagrożenia lub szybkiego reagowania na sytuację kryzysową poza Unią, w tym w środowiskach nieprzyjaznych i na wszystkich etapach cyklu konfliktu; podkreśla, że unijna zdolność szybkiego rozmieszczania powinna zostać utworzona jako siły stale dostępne i szkolące się wspólnie w celu przekształcenia się w siły stałe;

15. podkreśla potrzebę zwiększenia produkcji amunicji wojskowej w UE, co należy osiągnąć przez zacieśnioną współpracę przemysłową i wspólną produkcję; ponownie podkreśla, że należy pilnie osiągnąć 35 % wskaźnika referencyjnego dotyczącego europejskich zamówień na sprzęt obronny, realizowanych na zasadzie współpracy, a także 20 % wskaźnika referencyjnego dotyczącego europejskich badań i technologii w dziedzinie obronności, realizowanych na zasadzie współpracy, które to wskaźniki zostały uzgodnione przez wszystkie państwa członkowskie w ramach Europejskiej Agencji Obrony; wzywa do wzmocnienia Centrum Analiz Wywiadowczych UE oraz Centrum Reagowania Kryzysowego Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) poprzez ustanowienie systemu automatycznego przepływu danych wywiadowczych z państw członkowskich do ESDZ oraz do Centrum Analiz Wywiadowczych UE na temat problemów związanych z polityką zagraniczną i bezpieczeństwem występujących poza UE;

16. z zadowoleniem przyjmuje dodatkowe środki finansowe dla Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju i wzywa państwa członkowskie do poprawy zdolności tego instrumentu do działania dzięki stałemu i odpowiedniemu finansowaniu; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych z 22 stycznia 2024 r., a także konkluzje Rady Europejskiej z 1 lutego 2024 r., w których poinformowano o porozumieniu w sprawie warunków i ogólnego pułapu finansowego nowego Funduszu Pomocy Ukrainie; oczekuje, że ostateczna decyzja zostanie podjęta na posiedzeniu Rady Europejskiej w dniach 21–22 marca 2024 r.; z zadowoleniem przyjmuje decyzje o ustanowieniu rozporządzenia w sprawie wspierania produkcji amunicji oraz instrumentu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez zamówienia realizowane na zasadzie współpracy, mające na celu zwiększenie europejskich zdolności obronnych; ponawia swój apel o pilne rozpoczęcie dyskusji w celu ustanowienia kolejnego pozabudżetowego instrumentu finansowego, który obejmowałby cały cykl życia zdolności wojskowych na szczeblu UE;

17. odnotowuje, że reakcja UE na rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie jest bacznie obserwowana przez podmioty autokratyczne na całym świecie i będzie miała decydujący wpływ na kształtowanie ich zachowania na arenie międzynarodowej; wyraża uznanie dla Rady i państw członkowskich za zdecydowaną reakcję na rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie; z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie bezprecedensowej makroekonomicznej pomocy finansowej, gospodarczej i humanitarnej dla Ukrainy, przyjęcie wraz z partnerami o zbieżnych poglądach dwunastu pakietów sankcji, które powinny wywrzeć niszczycielski wpływ na rosyjską gospodarkę, oraz dostawy broni i amunicji przez państwa członkowskie, które były również możliwe dzięki Europejskiemu Instrumentowi na rzecz Pokoju; jest jednak zaniepokojony faktem, że Węgry nadal blokują ósmą transzę Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju przeznaczoną dla Ukrainy; wzywa do dalszego izolowania Federacji Rosyjskiej i wywierania na nią presji przez zaostrenie środków ograniczających, również wobec Białorusi; apeluje o wzmocnienie ofensywy dyplomatycznej we wszystkich państwach, które wstrzymały się od głosu lub nie uczestniczyły w głosowaniu nad przyjęciem rezolucji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych 13 października 2022 r. i 2 marca 2023 r.; apeluje o proaktywną dyplomację w stosunkach z państwami trzecimi, w porozumieniu z partnerami o zbieżnych poglądach, w szczególności ze Stanami Zjednoczonymi, Kanadą i Zjednoczonym Królestwem, tak aby zminimalizować obchodzenie tych sankcji i zlikwidować wszystkie pozostałe luki prawne, by położyć kres tej praktyce; ubolewa, że dwunasty pakiet sankcji UE przedłuża okresy likwidacji w odniesieniu do importu określonych wyrobów stalowych;

18. z zadowoleniem przyjmuje determinację wyrażaną przez Unię i większość państw członkowskich w dążeniu do pełnej niezależności energetycznej od Federacji Rosyjskiej; ponawia apel o natychmiastowe i pełne embargo na przywóz paliw kopalnych z Rosji oraz produktów wytwarzanych z rosyjskiej ropy naftowej; wzywa Komisję i Radę do zwiększenia zdolności monitorowania paliw kopalnych w celu zapobiegania ich ponownemu wywozowi; wyraża zaniepokojenie faktem, że w ciągu ostatniego roku niektóre państwa członkowskie zwiększyły przywóz gazu ziemnego i LNG z Rosji;

19. przypomina, że spójne i jednolite stosowanie środków ograniczających we wszystkich państwach członkowskich jest warunkiem wstępnym wiarygodności i skuteczności działań zewnętrznych UE; wzywa wszystkie państwa trzecie, w szczególności kraje kandydujące do UE, do wykazania jednoznacznego zaangażowania w przestrzeganie prawa międzynarodowego i realizację strategicznych interesów i wartości UE oraz do dostosowania się do środków ograniczających UE wobec Rosji; wzywa Komisję do krytycznej oceny pomocy UE dla państw trzecich, które aktywnie wspierają rosyjską agresję na Ukrainę, i wzywa Radę do nałożenia środków ograniczających na państwa trzecie wspomagające rosyjską inwazję na Ukrainę, czy to poprzez ułatwianie obchodzenia sankcji, czy poprzez udzielanie bezpośredniej pomocy wojskowej, np. w przypadku Iranu lub KRLD;

20. zachęca Komisję, wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela i państwa członkowskie do uruchomienia międzynarodowego wsparcia dla formuły pokojowej zaproponowanej przez Ukrainę oraz do podjęcia zobowiązań w zakresie bezpieczeństwa wobec Ukrainy zgodnie z zaleceniami zawartymi w kijowskim porozumieniu w sprawie bezpieczeństwa; z zadowoleniem przyjmuje dwustronne umowy dotyczące bezpieczeństwa podpisane odpowiednio między Zjednoczonym Królestwem, Niemcami i Francją a Ukrainą, które stanowią wypełnienie zobowiązań podjętych przez grupę G-7 12 lipca 2023 r. w celu powstrzymania wszelkich nowych rosyjskich ataków na Ukrainę w dającej się przewidzieć przyszłości; podkreśla, że UE i państwa członkowskie powinny pilnie dążyć do utworzenia specjalnego trybunału międzynarodowego do ścigania zbrodni agresji, zbrodni mających wymiar ludobójstwa i zbrodni wojennych przeciwko Ukrainie, w tym przemocy seksualnej w konfliktach zbrojnych, popełnionych przez Federację Rosyjską i jej popleczników, w szczególności Białoruś, w tym przywódców politycznych i wojskowych z tych krajów; wzywa Komisję i Radę do uznania rosyjskiej finansowanej przez państwo prywatnej wojskowej grupy Wagnera za organizację terrorystyczną; z zadowoleniem przyjmuje nowo utworzone Międzynarodowe Centrum Ścigania Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie, prowadzone przez Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust), które ułatwi gromadzenie materiału dowodowego na potrzeby przyszłych procesów; wzywa Komisję, by zlokalizowała zamrożone rosyjskie aktywa i stworzyła ich mapę, przedstawiła prawnie uzasadniony i skuteczny wniosek, który pozwoliłby na wykorzystanie tych aktywów do finansowania obrony i odbudowy Ukrainy, oraz by dopilnowała, żeby wniosek ten został sporządzony w ścisłej współpracy z krajami partnerskimi z grupy G-7; podkreśla, że rozmínowywanie i usuwanie niewybuchów należy do wstępnych warunków odbudowy Ukrainy, w tym jej produkcji rolnej, która ma zasadnicze znaczenie dla gospodarki tego kraju oraz dla światowego bezpieczeństwa żywnościowego; podkreśla, że wysiłki te będą wymagały kompleksowego, długoterminowego finansowania;

21. z zadowoleniem przyjmuje szybkie utworzenie i pomyślny przebieg misji Unii Europejskiej w zakresie pomocy wojskowej wspierającej Ukrainę i sugeruje, aby UE rozważyła jej wzmocnienie; zauważa, że misja ta jest wymiernym dowodem niezachwianego wsparcia UE dla suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy; wzywa do podjęcia działań na rzecz ustanowienia innych misji międzynarodowych w celu ochrony swobody żeglugi i wspierania korytarzy humanitarnych oraz bezpiecznego przepływu ukraińskiego zboża;

22. wzywa państwa członkowskie, by z determinacją i jednością, jaką do tej pory się wykazały, nadal udzielały Ukrainie wsparcia politycznego, humanitarnego, wojskowego, infrastrukturalnego, gospodarczego i finansowego, by wygrać tę wojnę; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje pomoc udzielaną przez państwa członkowskie, zarówno indywidualnie, jak i za pośrednictwem instrumentów UE, w tym wniosek Komisji w sprawie ustanowienia Instrumentu na rzecz Ukrainy; z zadowoleniem przyjmuje wstępne porozumienie międzyinstytucjonalne osiągnięte 6 lutego 2024 r., zapewniające przewidywalne wsparcie finansowe dla Ukrainy w wysokości 50 mld EUR w latach 2024–2027, które przyczyni się do odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji tego kraju; podkreśla potrzebę pełnej przejrzystości we wdrażaniu tego instrumentu; wzywa państwa członkowskie do dalszego udzielania Ukrainie niezbędnej pomocy wojskowej w celu wyparcia sił rosyjskich z jej terytorium; wzywa państwa członkowskie do produkcji amunicji i dostarczenia jej ukraińskim siłom zbrojnym wraz z innymi zasobami niezbędnymi Ukrainie do obsługi jej sprzętu wojskowego; zachęca państwa członkowskie do dalszego udzielania wsparcia finansowego i politycznego społeczeństwu obywatelskiemu w Ukrainie i wokół niej;

23. podkreśla, że UE nie może stale polegać na doraźnej mobilizacji, i przypomina w tym kontekście, że należy wzmocnić i jasno określić zdolność UE do reagowania na globalne kryzysy w sposób zrównoważony; podkreśla w związku z tym, że UE powinna nadal rozwijać własne, autonomiczne i odporne instrumenty w działaniach zewnętrznych i w ramach WPZiB; przypomina, że Strategiczny kompas wyznacza ambitny kierunek działań i daje UE narzędzia umożliwiające zarówno skuteczne zapewnienie bezpieczeństwa, jak i stanie się bardziej asertywnym podmiotem globalnym, i w związku z tym wzywa do jego szybkiego i pełnego wdrożenia; wzywa instytucje UE do wzmocnienia ich zdolności w zakresie prognozy strategicznej w celu przygotowania się na przyszłe wyzwania;

24. apeluje o bardziej dynamiczne i konsekwentne stosowanie globalnego systemu sankcji UE za naruszenia praw człowieka (unijna ustawa Magnickiego), który nadal jest niedostatecznie wykorzystywany w zestawie narzędzi UE na rzecz działań zewnętrznych; z zadowoleniem przyjmuje wniosek wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela w sprawie systemu sankcji antykorupcyjnych, który umożliwiłby UE zwalczanie poważnych przypadków korupcji na całym świecie; podkreśla, że korupcja ma możliwy do zweryfikowania wpływ na stan praw człowieka oraz osłabia funkcjonowanie instytucji państwowych i praworządność; w związku z tym wzywa do szybkiego przyjęcia przez Radę proponowanego systemu sankcji antykorupcyjnych;

Stopniowe dostosowanie unijnych struktur, instrumentów, zdolności, środków finansowych i procedur decyzyjnych

25. przyznaje, że wymóg jednomyślności zmusza państwa członkowskie do nieustannej pracy nad osiągnięciem kompromisu i jedności, co stanowi źródło politycznego wpływu UE na arenie światowej; zwraca jednak uwagę, że należy krytycznie ocenić kompromis między ideałem jedności a wysokimi kosztami jednomyślności pod względem wiarygodności, zwłaszcza mając na uwadze skuteczne funkcjonowanie rozszerzonej UE; ubolewa w tym kontekście, że poszczególne państwa członkowskie wykorzystywały swoje prawo weta do podważania porozumień, opóźnienia procesu decyzyjnego lub całkowitego udaremnienia wspólnej polityki;

26. przypomina, że państwa członkowskie muszą przestrzegać zasad zawartych w traktatach, w szczególności art. 24 i art. 42 ust. 7 TUE oraz art. 222 TFUE, w których wzywa się państwa członkowskie, by popierały, aktywnie i bez zastrzeżeń, politykę zewnętrzną i bezpieczeństwo Unii w duchu lojalności i wzajemnej solidarności; podkreśla, że warunki uruchomienia art. 42 ust. 7 TUE i warunki poparcia nigdy nie zostały jasno określone; uważa, że konieczne jest pilne opracowanie strategii polityki solidarności i operacyjnych środków wdrażania w odniesieniu do klauzuli wzajemnej pomocy ustanowionej w art. 42 ust. 7 TUE;

27. ubolewa, że potencjał szybkich, wydajnych i skutecznych działań zagranicznych oraz w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, przewidziany między innymi w klauzulach pomostowych TUE, wykorzystano jedynie w bardzo ograniczonym zakresie; ponawia swój apel do Rady o stopniowe przejście na głosowanie większością kwalifikowaną w przypadku decyzji w obszarach WPZiB, które nie mają wpływu na kwestie wojskowe lub obronne; uznaje obawy niektórych państw członkowskich, które obawiają się zmniejszenia możliwości wpływania na politykę zagraniczną i bezpieczeństwa na szczeblu UE; uznaje, że postępy czynione w kierunku stosowania głosowania większością kwalifikowaną mogą być jedynie stopniowe i opierać się na tworzeniu europejskiej kultury strategicznej; w tym kontekście zachęca do:

- a) wprowadzenia głosowania większością kwalifikowaną w określonych obszarach priorytetowych, takich jak globalny system sankcji UE za naruszenia praw człowieka (unijna ustawa Magnickiego), a także w kwestiach związanych z przyjęciem i wdrożeniem kolejnego planu działania UE dotyczącego praw człowieka i demokracji, zgodnie z art. 22 ust. 1 TUE;
- b) zastosowania klauzul pomostowych przewidzianych w traktatach, z wyjątkiem tworzenia misji lub operacji wojskowych objętych mandatem wykonawczym w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO), w przypadku których nadal wymagana będzie jednomyślność;
- c) korzystania z konstruktywnego wstrzymania się od głosu zgodnie z art. 31 ust. 1 TUE w oczekiwaniu na pełne zastosowanie głosowania większością kwalifikowaną do decyzji, które nie mają wpływu na kwestie wojskowe lub obronne;
- d) skutecznego korzystania z mechanizmu reagowania na szczeblu politycznym w sytuacjach kryzysowych oraz utworzenia Rady Bezpieczeństwa, złożonej z ministrów państw członkowskich, w celu szybkiego reagowania w sytuacjach nadzwyczajnych oraz opracowania zintegrowanego podejścia do konfliktów i kryzysów;
- e) zmiany traktatów przewidzianej w art. 48 TUE, m.in. w celu zapisania w traktatach głosowania większością kwalifikowaną we wszystkich kwestiach związanych z WPZiB;
- f) regularnego przeglądu analizy zagrożeń stanowiącej podstawę Strategicznego kompasu na rzecz bezpieczeństwa i obrony, aby umożliwić państwom członkowskim przyjęcie i określenie wspólnego podejścia do wspólnego postrzegania zagrożeń;

28. przypomina, że Parlament odgrywa fundamentalną rolę w WPZiB, wnosząc do niej szczególny wkład dzięki swojej dyplomacji parlamentarnej oraz swoim odrębnym instrumentom, kanałom i kontaktom, w tym programom wspierającym demokrację, które mają duży potencjał angażowania kluczowych podmiotów politycznych i wspierania demokratycznych rządów; podkreśla w szczególności wartość dodaną dyplomacji parlamentarnej podczas rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i w tym kontekście podkreśla ceną współpracę na szczeblu politycznym i technicznym między Radą Najwyższą Ukrainy a Parlamentem Europejskim;

29. podkreśla znaczenie dyplomacji parlamentarnej, która powinna być prowadzona za pośrednictwem istniejących kanałów, takich jak Komisja Spraw Zagranicznych Parlamentu Europejskiego, oficjalne delegacje i działania wspierające demokrację, jak regularne dialogi parlamentarne z krajami partnerskimi; podkreśla, że polityka zagraniczna i bezpieczeństwa UE musi być ukierunkowana na cele zapobiegania kryzysom, współpracy regionalnej w dziedzinie bezpieczeństwa, globalnych działań na rzecz klimatu i środowiska, wzmocnienia praw człowieka oraz zapewnienia realizacji oenzykowskiej Agendy 2030 dotyczącej celów zrównoważonego rozwoju; apeluje o dalszy rozwój dyplomacji prewencyjnej UE, w tym mediacji i dialogu na rzecz pokoju, jako proaktywnego narzędzia polityki zagranicznej; wzywa ESDZ do przeprowadzenia ćwiczeń opartych na zdobytych doświadczeniach oraz do przeanalizowania wcześniejszych europejskich wysiłków dyplomatycznych i ich wyników, a także pracy specjalnych przedstawicieli i specjalnych wysłanników; nalega, że trzeba wzmocnić dyplomację parlamentarną z partnerami w Ameryce Łacińskiej, Afryce i Azji, aby przyczynić się do osiągnięcia celu UE, jakim jest wzmocnienie stosunków z partnerami o zbieżnych poglądach w celu sprostania wspólnym wyzwaniom geopolitycznym, gospodarczym, społecznym i środowiskowym;

30. apeluje o dalsze wyjaśnienie funkcjonowania, formatu reprezentacji i rozliczalności podejścia „Drużyny Europy” w trosce o skuteczną alokację zasobów i uniknięcie powielania działań w unijnej polityce zagranicznej i bezpieczeństwa UE; podkreśla, że Parlament jest częścią „Drużyny Europy” i powinien być odpowiednio traktowany;

31. podkreśla, że trzeba zaktualizować oświadczenie z 2010 r. w sprawie odpowiedzialności politycznej, stanowiące ramy stosunków między ESDZ a Parlamentem; uważa, że Parlament potrzebuje środków, aby wykorzystać swoje instrumenty w celu przeciwdziałania globalnemu regresowi demokracji, w tym poprzez obserwację wyborów i mediację, zapobieganie konfliktom, wzmocnioną komunikację na szczeblu lokalnym na temat demokracji i dyplomację parlamentarną; podkreśla uzupełniającą rolę Parlamentu w dyplomacji UE;

32. podkreśla, że wiceprzewodniczący / wysoki przedstawiciel pełni rolę łącznika między WPZiB a stosunkami zewnętrznymi UE w celu zapewnienia najwyższego poziomu koordynacji i spójności działań zewnętrznych UE; ubolewa jednak, że w niektórych przypadkach brakuje jasności co do zewnętrznej reprezentacji UE; podkreśla konieczność jasnego zdefiniowania kompetencji wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela, przewodniczącego Komisji oraz przewodniczącego Rady Europejskiej w zakresie działań zewnętrznych i reprezentacji UE;

33. uważa, że należy wzmocnić zinstytucjonalizowany nadzór Parlamentu nad działaniami zewnętrznymi UE, co obejmuje regularny i terminowy, ale zabezpieczony, dostęp do informacji poufnych, briefingi w Parlamencie Europejskim i szybsze kanały komunikacji z ESDZ; przypomina w tym kontekście o prawie Parlamentu do informacji na temat WPZiB na mocy art. 36 TUE; z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie dialogu geopolitycznego wysokiego szczebla i zachęca do bardziej otwartych dyskusji, w tym poprzez kontynuowanie regularnych konsultacji z członkami Komisji i ESDZ oraz poprzez angażowanie Parlamentu we wdrażanie Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju, Strategicznego kompasu i inicjatywy Global Gateway;

34. potwierdza, że Parlament powinien w pełni wykorzystywać swoje uprawnienia nadzorcze i budżetowe w odniesieniu do decyzji podejmowanych przez Unię w kwestiach międzynarodowych; apeluje o zmianę struktury budżetu WPZiB i utworzenie jednej linii budżetowej na każdą cywilną misję w dziedzinie WPBiO, aby umożliwić lepszą kontrolę i większą przejrzystość;

35. ubolewa nad faktem, że budżet WPZiB na cywilne misje w dziedzinie WPBiO między wieloletnimi ramami finansowymi (WRF) na lata 2014–2020 a wieloletnimi ramami finansowymi na lata 2021–2027 wzrósł jedynie nieznacznie, chociaż zwieszono liczbę misji i wykonywanych w ich ramach zadań, środowisko bezpieczeństwa stało się bardziej wymagające i wzrosły koszty działań; wzywa państwa członkowskie do przeznaczenia wystarczających zasobów na WPZiB w związku z koniecznością obrony pokoju, demokracji i praworządności oraz zapewnienia lepszej koordynacji z innymi obszarami polityki; wzywa w tym kontekście do odpowiedniego dostosowania WRF oraz do zwiększenia finansowania działań zewnętrznych UE;

36. ponownie podkreśla, że UE i jej państwa członkowskie muszą w większym stopniu uwzględniać wsparcie demokracji w programowaniu instrumentów finansowych UE, i w tym kontekście podkreśla, że należy zapewnić odpowiednim delegatom Unii odpowiednie środki, aby mogły zintensyfikować działania w zakresie dyplomacji publicznej i rozwijać zdolności w zakresie komunikacji strategicznej z myślą o zwalczaniu dezinformacji i propagandy; wzywa do wzmocnienia ESDZ – zarówno jej siedziby głównej, jak i delegatur UE – poprzez zapewnienie odpowiednich zasobów finansowych i kadrowych, tak aby UE mogła być lepiej przygotowana na obecne i pojawiające się globalne wyzwania, takie jak rosnąca niestabilność, bardziej asertywny autorytaryzm i kryzys klimatyczny; wzywa Komisję i ESDZ do prowadzenia feministycznej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa zgodnej z rezolucją Parlamentu z 10 marca 2022 r. w sprawie trzeciego unijnego planu działania w sprawie równości płci ⁽¹⁹⁾;

37. z zadowoleniem przyjmuje realizację projektu pilotażowego zatytułowanego „W kierunku utworzenia Europejskiej Akademii Dyplomatycznej”; wzywa do utworzenia stałej struktury dysponującej niezbędnymi zasobami; apeluje o zbadanie sposobów dostępu absolwentów tej Akademii do ESDZ i podjęcie decyzji w tej sprawie, co może przyczynić się do pełnego rozwoju autonomicznej dyplomacji UE kształtowanej przez wspólną kulturę dyplomatyczną z perspektywy UE; ponownie apeluje do Komisji o utworzenie stałego programu szkoleń stacjonarnych w zakresie działań zewnętrznych UE i WPZiB dla młodszych dyplomatów z krajów kandydujących do UE;

Wzmocnienie i określenie multilateralizmu opartego na zasadach

38. podkreśla, że fora wielostronne, w szczególności ONZ i jej agencje, należy traktować jako preferowany przez UE format współpracy; w związku z tym wyraża zaniepokojenie rosnącym znaczeniem wyłącznych form współpracy, które świadczą o coraz większej konkurencji między wielkimi mocarstwami; zauważa jednocześnie, że instytucje i normy międzynarodowe są coraz częściej instrumentalizowane, i wskazuje w tym kontekście na spory w obrębie WTO i WHO; podkreśla, że tendencja ta stawia UE w delikatnej sytuacji, w której musi ona zachować równowagę między potrzebą odwoływania się do szerokiej i inkluzywnej koncepcji multilateralizmu a jednoczesnym priorytetowym traktowaniem współpracy z wybranymi partnerami o zbieżnych poglądach; wzywa państwa członkowskie do wzmocnienia integracyjnych form wielostronnego zarządzania i w tym kontekście zachęca Komisję, ESDZ i Radę, by zacieśniły współpracę międzyinstytucjonalną z organizacjami wielostronnymi, które są integralną częścią międzynarodowego systemu opartego na zasadach i zarządzania globalnymi dobrami wspólnymi, w tym z ONZ i jej agencjami, Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE), WHO, WTO i NATO;

⁽¹⁹⁾ Dz.U. C 347 z 9.9.2022, s. 150.

39. zauważa konieczność zapewnienia jedności, spójności i komplementarności wysiłków UE i NATO na rzecz utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa; podkreśla, że NATO pozostaje kamieniem węgielnym europejskiego bezpieczeństwa, i wzywa do dalszego zacieśniania współpracy między NATO a UE, przy jednoczesnym wzmocnieniu europejskiego filaru w ramach NATO, między innymi przez konsekwentne osiąganie poziomu referencyjnego wydatków NATO na obronę wynoszącego 2 % produktu krajowego brutto; wzywa do zacieśnienia współpracy z NATO w zakresie zwalczania dezinformacji i zagrożeń hybrydowych pochodzących z państw trzecich;

40. wzywa instytucje i państwa członkowskie UE do aktywnego wspierania kompleksowej reformy instytucjonalnej instytucji wielostronnych, przede wszystkim systemu Narodów Zjednoczonych, a w szczególności Rady Bezpieczeństwa ONZ; reforma ta powinna obejmować środki mające na celu ograniczenie stosowania prawa weta, zwiększenie reprezentacji regionalnej, pociągnięcie organów wykonawczych do odpowiedzialności przed wybierającymi je zgromadzeniami oraz ponowne zdefiniowanie składu Rady Bezpieczeństwa, aby lepiej odzwierciedlić realia geopolityczne, w tym poprzez ustanowienie stałego członkostwa UE; wzywa Komisję, aby skupiła się na zapewnieniu strategicznej niezbędności UE w coraz bardziej wielobiegunowym świecie; wzywa instytucje UE do zadbania o to, by UE przemawiała jednym głosem na forum ONZ, zwłaszcza w Radzie Bezpieczeństwa; apeluje o zapewnienie dalszego prowadzenia dialogu ze Zjednoczonym Królestwem, aby kontynuować współpracę w ramach Rady Bezpieczeństwa ONZ; wzywa wszystkie państwa członkowskie ONZ do podjęcia działań mających na celu odebranie Rosji prawa weta w Radzie Bezpieczeństwa;

41. wzywa wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela do promowania przekonującej, trwałej i ukierunkowanej narracji demokratycznej, która wykazuje, że demokracja przynosi korzyści jednostkom i społeczeństwom na całym świecie oraz jest w stanie stawić opór autokratycznym naciskom i wpływom; ubolewa nad faktem, że Chińska Republika Ludowa, Rosja, Iran i inne reżimy totalitarne lub autorytarne wykorzystują manipulację informacjami i wrogą ingerencję jako integralne instrumenty do wywierania presji na instytucje wielostronne oraz wartości i normy demokratyczne, do erozji kontroli nad nadużywaniem władzy, do zwiększenia częstotliwości i nasilenia naruszeń praw człowieka, do ograniczania przestrzeni dla społeczeństwa obywatelskiego, niezależnych mediów i demokratycznych ruchów opozycyjnych oraz do szerzenia antyzachodniej dezinformacji; zachęca w tym kontekście do inwestowania w komunikację strategiczną i walkę z ingerencją zagraniczną i rozprzestrzenianiem się dezinformacji oraz z zadowoleniem przyjmuje współpracę ESDZ z ONZ w zakresie globalnego kodeksu postępowania dotyczącego uczciwości informacyjnej;

42. podkreśla nasilające się zjawisko transnarodowych zagrożeń dla obrońców praw człowieka i działaczy politycznych ze strony władz krajowych ich krajów lub ich popleczników; zachęca Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia zagranicznym obrońcom praw człowieka i działaczom przebywającym w UE odpowiednich środków finansowych i innych, aby umożliwić im dalszą zdalną pracę na rzecz praw człowieka bez obaw o represje; pochwała nieustanną pracę organizacji społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka na całym świecie oraz wzywa UE do zwiększenia wsparcia dla społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka; wyraża poważne zaniepokojenie nasilającymi się atakami na różne mniejszości na całym świecie, w tym na społeczność LGBTIQ i mniejszości religijne, takie jak chrześcijanie; podkreśla, że we wszystkich działaniach UE, w tym we wdrażaniu WPBiO, należy uwzględnić interseksjonalność, aby promować pełną równość płci;

43. stanowczo potępia zabójstwo 16 lutego 2024 r. Aleksieja Nawalnego, czołowego rosyjskiego polityka i laureata Nagrody im. Sacharowa w 2021 r., który został uwięziony w kolonii karnej i poddany brutalnemu traktowaniu, w tym torturom, arbitralnym karom i presji psychologicznej; wzywa do poprawy warunków przetrzymywania więźniów politycznych w Rosji, zgodnie z jej międzynarodowymi zobowiązaniami; potępia eskalację naruszeń praw człowieka przez rosyjski reżim oraz obecne represje wobec krytyków rządu, obrońców praw człowieka i niezależnych dziennikarzy; wzywa UE i jej państwa członkowskie do udzielenia pomocy rosyjskim obrońcom praw człowieka, działaczom prodemokratycznym i niezależnym dziennikarzom w Rosji i poza nią; wzywa Radę do przyjęcia środków ograniczających wobec osób odpowiedzialnych za zabójstwo Aleksieja Nawalnego, arbitralne ściganie i torturowanie osób protestujących przeciwko wojnie.

44. zauważa, że kilka podmiotów z globalnego Południa okazuje coraz większą asertywność; podkreśla w tym kontekście, że termin „globalne Południe” wprowadza pewien stopień jedności w odniesieniu do w rzeczywistości bardzo zróżnicowanej grupy podmiotów charakteryzujących się rozbieżnymi aspiracjami i powiązaniami; uznaje międzynarodowy wpływ tych podmiotów;

45. przypomina, że UE jest czołowym darczyńcą oficjalnej pomocy rozwojowej na świecie; podkreśla, że UE musi pozostać wiarygodnym sojusznikiem we współpracy na rzecz rozwoju na całym świecie; wyraża zaniepokojenie coraz większym sceptycyzmem i brakiem zaangażowania w UE; wzywa UE, by spełniła oczekiwania krajów partnerskich i szybko zawarła z nimi porozumienia polityczne, aby pokazać, że UE jest kluczowym i strategicznym partnerem i że międzynarodowy system oparty na zasadach może sprostać współczesnym wyzwaniom; zachęca w tym kontekście do silniejszej obecności politycznej w krajach, w których wkład UE obejmował głównie współpracę na rzecz rozwoju; podkreśla w szczególności znaczenie obecności UE w Afryce oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do skonsolidowania dialogu politycznego na szczeblu krajowym i regionalnym, a także do zapewnienia zróżnicowanego zakresu wsparcia technicznego – w tym finansowania zarówno na szczeblu rządowym, jak i na szczeblu społeczności lokalnych – w celu osiągnięcia większej skuteczności i widoczności; podkreśla znaczenie zawierania porozumień politycznych z państwami trzecimi, opartych na wspólnych europejskich wartościach i prawach podstawowych;

46. wzywa Komisję do rozpoczęcia projektu dotyczącego utworzenia europejskiego cywilnego korpusu pokojowego skupiającego wiedzę specjalistyczną podmiotów instytucjonalnych i nieinstytucjonalnych na temat zapobiegania konfliktom, pokojowego rozwiązywania konfliktów i pojednania, aby sprawić, że cywilne zarządzanie kryzysowe w UE stanie się bardziej wiarygodne, spójne, skuteczne, elastyczne i widoczne;

47. przypomina, że UE powinna być bardziej asertywnym podmiotem globalnym na rzecz pokoju i bezpieczeństwa ludzkiego; zauważa, że skuteczna współpraca na rzecz rozwoju i ambitna polityka handlowa mają również kluczowe znaczenie dla wyeliminowania podstawowych przyczyn migracji i stawienia czoła innym wyzwaniom, przed którymi stoi Unia;

48. wzywa Komisję, by skutecznie i szybko wykorzystała strategię Global Gateway jako zrównoważoną alternatywę dla chińskiej inicjatywy Pasa i Szlaku i jako instrument służący zwiększeniu obecności i widoczności UE na całym świecie za pomocą inwestycji infrastrukturalnych i telekomunikacyjnych, które tworzą wartość krajową w krajach partnerskich i umożliwiają ich rozwój społeczno-gospodarczy, zgodnie z celami zrównoważonego rozwoju i porozumieniem paryskim, a jednocześnie służą interesom UE w zakresie dobrobytu i bezpieczeństwa; przypomina, że Global Gateway należy rozumieć jako strategiczną koncepcję, która obejmuje politykę zagraniczną, gospodarczą i politykę rozwoju; podkreśla w tym kontekście, że koordynacja z międzynarodowymi instytucjami finansowymi, jasno określone zaangażowanie sektora prywatnego i dostosowana do potrzeb komunikacja strategiczna mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia pożądanej skali instrumentu; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje pierwsze forum wysokiego szczebla ds. strategii Global Gateway, które odbyło się w październiku 2023 r. i którego gospodarzem była przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen; nalega, aby Parlament był ściślej angażowany w proces decyzyjny w celu zagwarantowania przejrzystego zarządzania i zapewnienia dobrej koordynacji strategii Global Gateway z partnerstwem G-7 na rzecz inwestycji w obszarze infrastruktury globalnej;

49. zauważa, że inwestycje i pomoc UE powinny koncentrować się na wspólnych celach na najbardziej odpowiednim poziomie działań, z wyraźną widocznością w krajach przyjmujących, oraz na inwestycjach dostosowanych do potrzeb naszych partnerów, określonych w bardziej proaktywnym i konstruktywnym dialogu z nimi;

50. apeluje o wielostronne rozwiązania dla nowych wyzwań i realiów, takich jak cyberbezpieczeństwo, biotechnologia i sztuczna inteligencja; podkreśla, że multilateralizm ma kluczowe znaczenie dla skutecznego utrzymania porządku w przestrzeni kosmicznej oraz że należy rozwijać bieżące inicjatywy i uruchamiać nowe, aby zachować pokojowe wykorzystanie przestrzeni kosmicznej;

Zabezpieczanie interesów poprzez rozwój solidnych sojuszy strategicznych i partnerstw z krajami o zbieżnych poglądach

51. podkreśla, że trzeba budować strategiczną solidarność między partnerami o podobnych poglądach, ponieważ jest to najlepsza reakcja na bardziej niebezpieczne i nieprzewidywalne środowisko bezpieczeństwa; podkreśla, że należy wzmocnić istniejące partnerstwa z krajami, które podzielają nasze wartości, zwłaszcza w kwestiach takich jak strategiczne zależności, wymuszanie ekonomiczne, ingerencja polityczna i dezinformacja, a także podkreśla znaczenie budowania nowych sojuszy, między innymi na globalnym Południu, biorąc pod uwagę wzajemne potrzeby i interesy z myślą o wspieraniu rzeczywistych i zrównoważonych partnerstw; uważa, że zasada „więcej za więcej” powinna zostać w pełni włączona do stosunków z państwami trzecimi, w ramach której to zasady UE będzie rozwijać silniejsze partnerstwa z krajami kierującymi się zasadami WPZiB i WPBiO i podstawowymi wartościami Unii; z drugiej strony uważa, że zasada „mniej za mniej” powinna mieć zastosowanie do państw trzecich, które wyraźnie lekceważą prawa człowieka i prawo międzynarodowe, a także do tych, które umożliwiają innym państwom trzecim takie naruszenia; przypomina, że należy odpowiednio dostosować poziom i intensywność zaangażowania UE, zwłaszcza w zakresie współpracy rozwojowej, korzyści handlowych i dostępu do programów UE;

52. podkreśla znaczenie silnej i strategicznej współpracy transatlantyckiej, w tym między NATO i UE, opartej na wspólnych wartościach, interesach i celach oraz na zasadzie partnerstwa równych stron; wzywa Komisję, by wspierała zacieśnienie stosunków z kluczowymi partnerami zarówno w USA, jak i w Kanadzie, aby stawiać czoła globalnym wyzwaniom, które mają wpływ na nasze wspólne wartości, interesy, bezpieczeństwo i dobrobyt; wzywa Komisję i wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela do ścisłej współpracy z oboma partnerami poprzez intensyfikowanie i konsolidowanie już ustanowionych mechanizmów współpracy, w tym Rady UE–USA ds. Handlu i Technologii; podkreśla w szczególności potrzebę poczynienia postępów w kluczowych kwestiach polityki zagranicznej, w tym w zakresie stosunków z Chinami oraz w zakresie wschodniego i południowego sąsiedztwa Europy, Afryki, Ameryki Łacińskiej i Karaibów, a także regionu Indo-Pacyfiku; w odniesieniu do tego ostatniego wskazuje na specjalny dialog USA–UE na temat bezpieczeństwa i obrony oraz Indo-Pacyfiku z myślą o zacieśnionej i ambitniejszej współpracy oraz zwraca uwagę na pierwsze w historii wspólne ćwiczenia morskie UE–USA w północno-zachodniej części Oceanu Indyjskiego w marcu 2023 r.; wzywa do ściślejszej współpracy transatlantyckiej w dziedzinie handlu i stawiania czoła wyzwaniom spowodowanym szybkimi zmianami technologicznymi i rosnącymi cyberzagrożeniami;

53. przypomina, że Stany Zjednoczone są najważniejszym sojusznikiem Unii Europejskiej; ponownie apeluje o regularne organizowanie szczytów UE–USA, aby stale podkreślać nieodzowny charakter współpracy transatlantyckiej; ponownie wyraża poparcie dla utworzenia transatlantyckiej rady politycznej, która służyłaby jako forum regularnego i skutecznego dialogu instytucjonalnego między UE a USA na temat polityki zagranicznej i polityki bezpieczeństwa; wzywa Izbę Reprezentantów do powołania stałej delegacji Kongresu do Transatlantyckiego Dialogu Ustawodawców, zgodnie ze wspólnym oświadczeniem z 1999 r. w sprawie ustanowienia Transatlantyckiego Dialogu Ustawodawców między Kongresem Stanów Zjednoczonych a Parlamentem Europejskim, ponieważ zwiększyłyby to naszą zdolność do dialogu politycznego i współpracy;

54. wzywa UE i USA, by poczyniły zdecydowane postępy w negocjacjach dotyczących wzmocnienia międzynarodowych łańcuchów dostaw krytycznych minerałów w celu znalezienia wzajemnie akceptowanych rozwiązań, które zaradzą dyskryminacyjnym konsekwencjom amerykańskiej ustawy o obniżeniu inflacji;

55. z zadowoleniem przyjmuje zawarcie ram windsorskich i przypomina o znaczeniu umowy o handlu i współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem dla silnego i konstruktywnego partnerstwa ze Zjednoczonym Królestwem; podkreśla kluczowe i wielowarstwowe znaczenie protokołu w sprawie Irlandii Północnej i ram windsorskich dla długotrwałych stosunków ze Zjednoczonym Królestwem;

56. ubolewa, że umowa o handlu i współpracy między UE a Zjednoczonym Królestwem nie zawiera postanowień dotyczących współpracy w dziedzinie polityki zagranicznej i obrony; w tym kontekście apeluje o większe zaangażowanie Zjednoczonego Królestwa w europejskie projekty dotyczące bezpieczeństwa i obrony oraz o bardziej ustrukturyzowaną i regularną współpracę ze Zjednoczonym Królestwem w sprawach zagranicznych, w oparciu o konstruktywne doświadczenia ze współpracy UE i Zjednoczonego Królestwa w przeciwdziałaniu rosyjskiej wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie, w tym podczas przyjmowania i monitorowania sankcji; z zadowoleniem przyjmuje wspólne wyjazdy służbowe przedstawicieli UE i Zjednoczonego Królestwa do krajów trzecich w celu zapobiegania obchodzeniu sankcji; podkreśla wspólne interesy i wspólną odpowiedzialność oraz wzywa do zapewnienia bardziej stałych form koordynacji polityki zagranicznej i bezpieczeństwa w różnych regionach; z zadowoleniem przyjmuje udział Zjednoczonego Królestwa w Europejskiej Wspólnocie Politycznej; jest przekonany, że Europejska Wspólnota Polityczna może zwiększyć zaufanie między Zjednoczonym Królestwem a UE, promować ściślejszy dialog na temat wspólnych wyzwań, zwłaszcza związanych z bezpieczeństwem, oraz służyć jako inkubator konkretnych projektów współpracy;

57. z zadowoleniem przyjmuje zarówno powołanie grupy konsultacyjnej Białoruś–UE umożliwiającej stały dialog między UE a białoruskimi siłami demokratycznymi, jak i ciągłe wsparcie udzielane rosyjskim obrońcom praw człowieka i niezależnym mediom w Rosji i poza nią; jest wstrząśnięty śmiercią laureata Nagrody im. Sacharowa Aleksieja Nawalnego przyznanej w 2021 r., którego aresztowano i skazano z wątpliwych i umotywowanych politycznie powodów oraz który poświęcił życie, by bronić demokracji i sprzeciwić się uciskowi i korupcji w Rosji; wzywa reżim rosyjski do niezwłocznego wyjaśnienia okoliczności śmierci Aleksieja Nawalnego; ponownie wyraża poparcie dla białoruskiej opozycji demokratycznej, wszystkich więźniów politycznych oraz odważnych działaczy i dziennikarzy na Białorusi, którzy nadal sprzeciwiają się reżimowi nielegalnego przywódcy i współudziałowi reżimu w rosyjskiej wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie pomimo trwających represji i którzy wyrazili chęć osiągnięcia demokratycznego rozwoju Białorusi i członkostwa w UE, m.in. podczas konferencji „Nowa Białoruś” zorganizowanej w Warszawie w sierpniu 2023 r.; podkreśla, że takie wysiłki świadczą o fundamentalnej roli społeczeństwa obywatelskiego we wzmacnianiu demokracji;

58. potępia aktywną rolę reżimu Łukaszenki we wspieraniu rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie; podkreśla pilną potrzebę nałożenia na Białoruś tych samych sankcji co na Rosję, ponieważ reżim Łukaszenki jest w pełni współwinnym popełnionych zbrodni wojennych, takich jak uprowadzenie tysięcy ukraińskich dzieci;

59. jest wstrząśnięty i zbulwersowany zabójstwem laureata Nagrody im. Sacharowa w 2021 r. i rosyjskiego polityka opozycyjnego Aleksieja Nawalnego, który poświęcił swoje życie, by bronić demokracji i sprzeciwić się uciskowi i korupcji w Rosji;

60. z zadowoleniem przyjmuje pakiet rozszerzeniowy z 2023 r. i plan wzrostu gospodarczego dla Bałkanów Zachodnich, które obejmują instrument w wysokości 6 mld EUR w formie dotacji i pożyczek w celu przyspieszenia konwergencji społeczno-gospodarczej z UE w latach 2024–2027; potwierdza, że analizuje wniosek dotyczący instrumentu na rzecz reform i wzrostu dla Bałkanów Zachodnich i będzie współpracować z Radą w celu zapewnienia szybkiej ratyfikacji; wzywa Radę do wykazania rzeczywistego zaangażowania politycznego na rzecz perspektywy członkostwa krajów Bałkanów Zachodnich w UE; zauważa, że powinno to obejmować postępy w negocjacjach akcesyjnych z Albanią, Czarnogórą i Macedonią Północną; popiera wysiłki na rzecz priorytetowego osiągnięcia odpowiednich zmian konstytucyjnych w Macedonii Północnej i wzywa wszystkie siły polityczne do odegrania konstruktywnej roli w tym względzie; zwraca się w szczególności do rządów państw członkowskich, które ustanowiły ten dodatkowy wymóg dla Macedonii Północnej, aby dołożyły wszelkich starań w celu wsparcia tych wysiłków; ubolewa z powodu nieuzasadnionych opóźnień w procesach akcesyjnych Macedonii Północnej i Albanii oraz przypomina, że kraje kandydujące powinny być oceniane na podstawie ich własnych osiągnięć w zakresie spełniania obiektywnych kryteriów przystąpienia, w tym wdrażania reform związanych z UE, a także dostosowania polityki do WPZiB, w tym w odniesieniu do stanowisk i środków ograniczających przyjętych w reakcji na rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że większość krajów Bałkanów Zachodnich dostosowuje się do WPZiB, a jednocześnie wzywa Belgrad, by bezzwłocznie o to zadbał, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że Serbia jest jednym z bardzo niewielu krajów europejskich, które nie dostosowały się jeszcze do sankcji przyjętych w odpowiedzi na rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie; przypomina, że przystąpienie będzie możliwe tylko wówczas, gdy dany kraj dostosuje się do sankcji UE wobec Rosji i poczyni znaczne postępy w reformach związanych z UE; jest nadal wysoce zaniepokojony destabilizującym wpływem, jaki władze serbskie wywierają na cały region;

61. przyjmuje do wiadomości wstępne ustalenia i wnioski międzynarodowej misji obserwacji wyborów Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE dotyczące przedterminowych wyborów parlamentarnych w Serbii 17 grudnia 2023 r.; z zadowoleniem przyjmuje wysoką frekwencję wyborczą, ale jest zaniepokojony zgłoszonymi nieprawidłowościami i uchybieniami proceduralnymi; podkreśla, że właściwe funkcjonowanie instytucji demokratycznych Serbii jest centralnym elementem procesu przystąpienia tego kraju do UE, i wzywa właściwe organy do właściwego zbadania zaleceń międzynarodowej misji obserwacji wyborów i podjęcia działań następczych w związku z tymi zaleceniami; zachęca przywódców politycznych Serbii do zapewnienia konstruktywnego i pluralistycznego dialogu na wszystkich szczeblach politycznych oraz do przeprowadzenia niezbędnych reform umożliwiających jej postępy na drodze do przystąpienia do UE;

62. wyraża poważne zaniepokojenie publicznym oświadczeniem prezydenta Vučića ogłoszonym w lutym 2024 r., w którym wprost poparł on możliwe działania wojskowe ChRL wobec Tajwanu, co stoi w sprzeczności ze stanowiskiem Unii, która wspiera zachowanie status quo w Cieśninie Tajwańskiej i przestrzega przed stosowaniem jednostronnych środków, w szczególności tych obejmujących użycie siły lub przymusu;

63. ubolewa nad faktem, że duże napięcie polityczne i polaryzacja w Czarnogórze opóźniły postępy w zakresie reform związanych z UE i doprowadziły do głębokiego kryzysu politycznego i instytucjonalnego, hamując proces przystąpienia Czarnogóry do UE; z zadowoleniem przyjmuje utworzenie nowego rządu i podkreśla, jak ważne jest, by rząd ten był w stanie i chciał kontynuować reformy związane z UE i zdecydowanie utrzymać Czarnogórę na strategicznej ścieżce ku UE;

64. ubolewa nad faktem, że serbskie wybory parlamentarne i lokalne, które odbyły się 17 grudnia 2023 r., odbiegały od norm międzynarodowych i zobowiązań Serbii na rzecz wolnych i uczciwych wyborów ze względu na długotrwałe i systematyczne nadużywanie instytucji i mediów przez rządzącą władzę w celu uzyskania niesprawiedliwej i nieuzasadnionej przewagi; uważa, że wyborów tych nie można uznać za przeprowadzone w uczciwych warunkach; jest zaniepokojony doniesieniami o powszechnych i systematycznych oszustwach na wielką skalę, które podważyły uczciwość wyborów w Serbii; odnotowuje, że zdaniem międzynarodowej misji obserwacji wyborów wybory przebiegły sprawnie, jednak w dzień wyborów doszło do licznych uchybień proceduralnych, w tym do niekonsekwentnego stosowania zabezpieczeń podczas głosowania i liczenia głosów, częstych przypadków przepełnienia lokali wyborczych, naruszenia poufności głosowania oraz licznych przypadków głosowania grupowego, a wybory zdominowało zdecydowane zaangażowanie prezydenta Vučića wykorzystującego systemową przewagę partii rządzącej; wyraża poważne zaniepokojenie tymi nieprawidłowościami i ogólnym krajobrazem wyborczym, będącym poniżej standardów, jakich oczekuje się od kraju kandydującego do UE; przypomina władzom serbskim, że właściwe funkcjonowanie serbskich instytucji demokratycznych jest centralnym elementem procesu przystąpienia Serbii do UE i metodologii przystępowania do UE; wzywa do przeprowadzenia przez szanowanych międzynarodowych ekspertów prawnych oraz odpowiednie instytucje niezależnego międzynarodowego dochodzenia w sprawie nieprawidłowości w wyborach parlamentarnych, regionalnych i lokalnych w Serbii, ze szczególnym uwzględnieniem wyborów do Zgromadzenia Miasta Belgradu, ponieważ niektóre zarzuty, w tym te dotyczące zorganizowanej migracji wyborców na szczeblu lokalnym, wykraczają poza zakres objęty sprawozdaniami OBWE/ODIHR;

65. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady o rozpoczęciu negocjacji akcesyjnych z Bośnią i Hercegowiną po osiągnięciu przez to państwo niezbędnego stopnia zgodności z kryteriami członkostwa; z niecierpliwością oczekuje na sprawozdanie Komisji z postępów, które ma zostać przedstawione najpóźniej w marcu 2024 r.; wzywa przywódców politycznych tego kraju do wdrożenia istotnego zestawu reform, w tym reform wyborczych, zgodnie z decyzjami sądów krajowych i międzynarodowych, w celu zapewnienia wszystkim obywatelom i narodom konstytutywnym zasad równości i niedyskryminacji zapisanych w konstytucji tego kraju i przy pełnym poszanowaniu wyroków sądów krajowych i międzynarodowych, w tym wszystkich orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka dotyczących Bośni i Hercegowiny; potępia powtarzającą się podburzającą retorykę oraz secesjonistyczne przepisy i strategie przywódców Republiki Serbskiej, w tym obchody niezgodnego z konstytucją „Dnia Republiki Serbskiej” 9 stycznia 2024 r.; wzywa państwa członkowskie i przedstawicieli społeczności międzynarodowej w Bośni i Hercegowinie, by promowali i wspierali wykonywanie tych orzeczeń; ponawia swój apel o przyjęcie ukierunkowanych sankcji wobec podmiotów destabilizujących w Bośni i Hercegowinie, zwłaszcza wobec Milorada Dodika, a także innych wysokich rangą urzędników Republiki Serbskiej i urzędników serbskich udzielających polityce secesjonistycznej politycznego i materialnego wsparcia; wzywa wszystkie państwa członkowskie do zadbania o to, by takie sankcje mogły zostać przyjęte przez Radę, oraz do nałożenia ich dwustronnie lub w porozumieniu z innymi państwami członkowskimi, jeżeli ich przyjęcie w Radzie nie jest możliwe; z zadowoleniem przyjmuje porozumienie w sprawie przedłużenia do 2 listopada 2024 r. mandatu sił UE w ramach operacji Althea w Bośni i Hercegowinie i przypomina, że misja ta nadal odgrywa kluczową rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa i stabilności Bośni i Hercegowiny; wzywa misję wojskową UE, by aktywnie zapobiegała nielegalnym parodom i innym prowokacjom, a także wysuwaniu gróźb wobec wszystkich osób pracujących na rzecz pomocy ofiarom ludobójstwa i inwestującym w pojednanie między grupami etnicznymi i w pokojową przyszłość kraju;

66. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że niesprowokowana wojna napastnicza przeciwko Ukrainie skłoniła UE do zmiany priorytetów unijnej polityki rozszerzenia; potwierdza, że tempo procesu rozszerzenia zależy od zdolności poszczególnych krajów do spełnienia kryteriów przystąpienia i od zaangażowania przywódców politycznych w krajach Bałkanów Zachodnich i państwach członkowskich UE; jest zaniepokojony wzrostem etnonacjonalizmu na Bałkanach Zachodnich; wzywa ESDZ do ścisłego monitorowania sytuacji w celu zapobiegania napięciom; podkreśla znaczenie działań wspierających demokrację prowadzonych przy wsparciu Parlamentu, takich jak dialog im. Jeana Monneta i proces dialogu parlamentarnego;

67. z zadowoleniem przyjmuje niedawne sygnały dotyczące przyspieszonego harmonogramu dla krajów kandydujących; wzywa do zadbania o to, by trwające i przyszłe negocjacje akcesyjne nie były opóźniane ze względu na szczególne interesy narodowe lub potrzebę zreformowania traktatów; ponownie podkreśla, że trzeba kontynuować prace nad przystąpieniem nowych państw członkowskich i jednocześnie pogłębiać integrację unijną; podkreśla znaczenie instrumentów finansowych, takich jak Instrument Pomocy Przedakcesyjnej III, dla wzmocnienia partnerstwa między UE a krajami kandydującymi; apeluje o opracowanie spójnej strategii stopniowej integracji wszystkich krajów kandydujących, również w ramach polityk sektorowych oraz w charakterze obserwatorów w różnych instytucjach Unii; nadal wyraża głębokie zaniepokojenie informacjami, zgodnie z którymi komisarz do spraw sąsiedztwa i rozszerzenia celowo dąży do obchodzenia i podważania centralnego charakteru reform demokratycznych i w zakresie praworządności w krajach przystępujących do UE; wzywa Komisję do wszczęcia niezależnego i bezstronnego dochodzenia w celu stwierdzenia, czy zachowanie komisarza do spraw sąsiedztwa i rozszerzenia oraz wdrażana przez niego polityka stanowią naruszenie Kodeksu postępowania członków Komisji i obowiązków komisarza na podstawie traktatów;

68. zwraca uwagę na strategiczne znaczenie Bałkanów Zachodnich w dzisiejszym kontekście geopolitycznym, a także dla bezpieczeństwa i stabilności całej UE; przypomina, że trzeba zapewnić większą obecność i widoczność Europy w regionie, aby przeciwdziałać wrogim wpływom zagranicznym i ich działaniom hybrydowym;

69. potępia atak terrorystyczny przeprowadzony 24 września 2023 r. na funkcjonariuszy policji Kosowa w Banjskiej na północy Republiki Kosowa oraz inne prowokacje; podtrzymuje swoje stanowisko przyjęte w rezolucji z 19 października 2023 r. ⁽²⁰⁾; w tym kontekście wzywa wszystkie strony do podjęcia działań mających na celu załagodzenie sytuacji i do unikania retoryki lub działań, które mogłyby prowadzić do dalszych napięć; uważnie śledzi toczące się dochodzenia i przypomina, że sprawcy muszą zostać pociągnięci do odpowiedzialności i stanąć przed wymiarem sprawiedliwości; wzywa Komisję i Radę, aby podjęły działania przeciwko rządowi serbskiemu, jeżeli dochodzenie wykaże, że Serbia była bezpośrednio zaangażowana w wyżej wspomniany atak lub w brutalne ataki na północy Kosowa w maju 2023 r., lub jeżeli władze serbskie nie okażą gotowości do współpracy;

70. popiera normalizację stosunków między Kosowem a Serbią oraz rozwój wspieranego przez UE dialogu między Belgradem a Prisztiną; wzywa Kosowo i Serbię do zaangażowania się w ten dialog w dobrej wierze i w duchu kompromisu, tak aby osiągnąć bez dalszej zwłoki kompleksowe, prawnie wiążące porozumienie w sprawie normalizacji wzajemnych stosunków, w oparciu o zasadę wzajemnego uznawania i zgodnie z prawem międzynarodowym; przypomina, że brak postępów w zakresie normalizacji stosunków miałby negatywny wpływ na integrację obu państw z UE; wyraża ubolewanie z powodu środków ograniczających zastosowanych przez Radę wobec Kosowa i wzywa do ich natychmiastowego zniesienia; wzywa UE do przyjęcia wyważonego podejścia do mediacji między stronami w celu przezwyciężenia obecnego impasu; przypomina, że fiasko dialogu miałyby również konsekwencje dla roli UE jako wiarygodnego podmiotu polityki zagranicznej;

71. ubolewa nad licznymi nieprawidłowościami zgłoszonymi przez obserwatorów podczas przedterminowych wyborów parlamentarnych w Serbii 17 grudnia 2023 r., takimi jak m.in. nadużywanie zasobów publicznych, presja na pracowników sektora publicznego, zastraszanie wyborców i wywieranie na nich presji, kupowanie głosów i zawłaszczanie mediów; wzywa do szybkiego przeprowadzenia niezależnego dochodzenia w sprawie tych nieprawidłowości; w tym kontekście wzywa władze serbskie, by zastosowały się do zaleceń międzynarodowej misji obserwacji wyborów; jest zaniepokojony głęboką polaryzacją w społeczeństwie serbskim i niedawnymi aktami przemocy, w tym doniesieniami o pobiciu polityków opozycji przez serbskie tajne służby;

72.z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady Europejskiej w sprawie rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych z Ukrainą i Republiką Mołdawii; wzywa Radę do przyjęcia ram negocjacyjnych po tym, jak podjęte zostaną odpowiednie kroki określone w odnośnych zaleceniach Komisji z 8 listopada 2023 r.; z satysfakcją odnotowuje zalecenie dotyczące rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych także z Bośnią i Hercegowiną, jak tylko państwo to osiągnie niezbędny stopień zgodności z kryteriami członkostwa; z zadowoleniem przyjmuje wniosek Kosowa o członkostwo w UE i zwraca się do Komisji o udzielenie odpowiedzi na ten wniosek; przypomina, że wniosek Kosowa o uznanie za kraj kandydujący będzie oceniany w oparciu o osiągnięcia Kosowa i spełnienie kryteriów kopenhaskich dotyczących członkostwa w UE; z zadowoleniem przyjmuje jednak zniesienie obowiązku wizowego dla obywateli Kosowa;

73. decyzję Rady Europejskiej w sprawie przyznania Gruzji statusu kraju kandydującego, przy założeniu że – jak określono w zaleceniu Komisji z 8 listopada 2023 r. – podjęte zostaną odpowiednie kroki w celu zwalczania dezinformacji, dostosowania się do WPZiB, poprawy wdrażania nadzoru parlamentarnego oraz rozwiązania problemu polaryzacji politycznej, a także w celu deoligarchizacji i walki z korupcją; ponawia apel o uwolnienie byłego prezydenta Micheila Saakaszwilego ze względów humanitarnych i zachęca prezydent Salome Zurbiszwili do skorzystania z konstytucyjnego prawa do ulaskawienia go, co pozwoliłoby zmniejszyć polaryzację polityczną w kraju; podkreśla uzasadnione europejskie aspiracje narodu gruzińskiego i w związku z tym zwraca uwagę na znaczenie wsparcia UE dla tego kraju, ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów społeczeństwa obywatelskiego działających na rzecz integracji Gruzji z UE; wskazuje na potencjalnie stabilizującą rolę, jaką Gruzja może odgrywać w regionie Kaukazu Południowego;

⁽²⁰⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 października 2023 r. w sprawie ostatnich wydarzeń w stosunkach między Serbią a Kosowem, w tym sytuacji w północnych gminach Kosowa (Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0372).

74. wzywa instytucje UE i państwa członkowskie do podjęcia zdecydowanych kroków w celu dopilnowania, by Rosja wypełniła zobowiązania wynikające z porozumienia o zawieszeniu broni z 12 sierpnia 2008 r., w którego wynegocjowaniu pośredniczyła UE, w szczególności przewidujące wycofanie jej sił zbrojnych i sił bezpieczeństwa z terytoriów okupowanych Gruzji, umożliwienie ustanowienia międzynarodowych mechanizmów bezpieczeństwa na miejscu oraz zapewnienie misji obserwacyjnej Unii Europejskiej niezakłóconego dostępu do okupowanych przez Rosję gruzińskich regionów Abchazji i Cchinwali/Osetii Południowej; zachęca instytucje UE i państwa członkowskie do dalszego wzmacniania zdolności misji obserwacyjnej UE i dalszego rozszerzania jej mandatu; wzywa instytucje UE i państwa członkowskie do stosowania terminu „okupacja” w odniesieniu do gruzińskich regionów Abchazji i Cchinwali/Osetii Południowej, które są nielegalnie okupowane przez Rosję i nad którym sprawuje ona efektywną kontrolę, zgodnie z odpowiednimi wyrokami Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i dochodzeniem Międzynarodowego Trybunału Karnego;

75. uważa, że przystąpienie Ukrainy i Republiki Mołdawii do UE byłoby geostrategiczną inwestycją w zjednoczoną i silną Europę; z zadowoleniem przyjmuje pakiet wsparcia i rozpoczęcie cywilnej partnerskiej misji UE w Republice Mołdawii; docenia postępy osiągnięte już w dziedzinie reform i wzywa Komisję do przygotowania ambitnego harmonogramu negocjacji akcesyjnych, które powinny się rozpocząć jak najszybciej, a także do stopniowego włączania Ukrainy i Mołdawii do polityk i programów UE; podkreśla złożoność i oparty na osiągnięciach charakter procesu rozszerzenia, który wymaga podejmowania kroków w sposób stały i terminowy; podkreśla również, że należy podejmować stale wysiłki w celu dostosowania istniejących narzędzi akcesyjnych i stworzenia podstawy prawnej dla Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej III; oczekuje, że Rada Europejska pochyli się na najbliższych posiedzeniach nad reformami wewnętrznymi dotyczącymi rozszerzenia, tak aby przyjąć do lata 2024 r. konkluzje w sprawie harmonogramu dalszych prac;

76. przypomina o potrzebie ponownego przemyślenia wielostronnej polityki Partnerstwa Wschodniego w celu przywrócenia zaangażowania w regionie i regionalnego programu reform demokratycznych, w tym za pośrednictwem Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest;

77. ubolewa nad faktem, że Azerbejdżan wybrał rozwiązanie wojskowe zamiast dyplomacji w odniesieniu do Górskiego Karabachu, uznając jednocześnie, że Górski Karabach jest uznawany przez społeczność międzynarodową za terytorium Azerbejdżanu; w najostrzejszych słowach potępia wcześniej zaplanowany i nieuzasadniony atak Azerbejdżanu na Ormian w Górskim Karabachu i na ludność, która pozostała w tym regionie; wzywa władze Azerbejdżanu do umożliwienia bezpiecznego powrotu ludności Armenii do Górskiego Karabachu oraz do zaoferowania solidnych gwarancji dotyczących ochrony ich praw; domaga się ochrony ormiańskiego dziedzictwa kulturowego, historycznego i religijnego w Górskim Karabachu zgodnie ze standardami UNESCO i międzynarodowymi zobowiązaniami Azerbejdżanu; ubolewa, że ofensywa Baku stanowiła poważne pogwałcenie prawa międzynarodowego i praw człowieka oraz wyraźne naruszenie trójstronnego oświadczenia o zawieszeniu broni z 9 listopada 2020 r., a także zobowiązań podjętych przez Azerbejdżan podczas negocjacji prowadzonych przez UE; uważa, że prawdziwy dialog między Azerbejdżanem i Armenią to jedyna droga do trwałych postępów, i wzywa UE i jej państwa członkowskie do wspierania takich wysiłków; popiera trwające rozmowy pokojowe między Armenią a Azerbejdżanem, które poważnie utrudniła niedawna operacja wojskowa przeciwko Górskiemu Karabachowi, w wyniku której doszło do exodusu ludności armeńskiej; podkreśla, że godny i trwały pokój regionalny, który gwarantuje dalszą suwerenność, niezależność i integralność terytorialną obu krajów, jest warunkiem wstępnym stabilności w regionie; wyraża zaniepokojenie, że niektórzy przywódcy i potęgi regionalne próbują wykorzystać obecną sytuację w sposób, który mógłby zagrozić kruchym perspektywom pokoju; ostrzega, że wszelkie próby osiągnięcia celów siłą i naruszenia integralności terytorialnej krajów sąsiadujących powinny spotkać się ze zdecydowaną reakcją UE i społeczności międzynarodowej;

78. wzywa misję cywilną UE w Armenii (EUMA), aby ściśle monitorowała zmieniającą się sytuację w zakresie bezpieczeństwa na miejscu, przedstawiała przejrzyste sprawozdania Parlamentowi i wносиła aktywny wkład w rozwiązanie konfliktu; wzywa UE i jej państwa członkowskie do wzmocnienia mandatu EUMA, zwiększenia jej liczebności, przedłużenia czasu jej trwania, a także do umieszczenia obserwatorów wzdłuż granicy z Turcją; wzywa Azerbejdżan do umożliwienia EUMA obecności po jego stronie granicy i w Górskim Karabachu;

79. wzywa wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela i ESDZ do dalszego wspierania Armenii za pośrednictwem Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju, w szczególności w celu wzmocnienia jej zdolności obronnych przed zagrożeniami hybrydowymi, aby rozszerzyć jej przestrzeń bezpieczeństwa poza Organizację Układu o Bezpieczeństwie Zbiorowym; z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie dialogu na temat polityki i bezpieczeństwa UE–Armenia oraz jego drugie posiedzenie 15 listopada 2023 r.;

80. podkreśla, że wielokrotne ostrzeżenia Parlamentu dotyczące tej sytuacji nie doprowadziły do żadnej zmiany polityki UE wobec Azerbejdżanu; podkreśla, że wszelkie pogłębienie stosunków UE z Azerbejdżanem musi pozostać uzależnione od osiągnięcia przez ten kraj znacznych postępów w zakresie poszanowania praw człowieka, praworządności, demokracji i podstawowych wolności, w tym ochrony mniejszości etnicznych; wyraża w związku z tym poważne zaniepokojenie nasilającymi się ostatnio represjami wobec niezależnych dziennikarzy i obrońców praw człowieka w Azerbejdżanie; wzywa ponadto UE do natychmiastowego nałożenia sankcji na Azerbejdżan i do zawieszenia protokołu ustaleń w sprawie strategicznego partnerstwa w dziedzinie energii; ponadto kwestionuje stosowność zorganizowania przez Azerbejdżan konferencji COP29 w 2024 r., podczas gdy kraj ten planuje zwiększyć w następnej dekadzie produkcję paliw kopalnych o jedną trzecią;

81. ponownie wyraża poparcie dla demokratycznie wybranego rządu Armenii i pełne poszanowanie suwerenności, demokracji i integralności terytorialnej tego kraju; wyraża pochwałę dla premiera Nikoła Paszyniana za oświadczenie, że Armenia nie zostanie wciągnięta w nową wojnę z Azerbejdżanem, i jego niedawne apele o wznowienie rozmów pokojowych na najwyższym szczeblu z Azerbejdżanem; potępia ingerencje Rosji w Armenii, których celem jest szerzenie niepokoju; wzywa UE do zwiększenia zaangażowania w regionie Kaukazu Południowego; z zadowoleniem odnotowuje ratyfikowanie przez Armenię Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego;

82. jest nadal zaniepokojony tym, że rząd Turcji nie odwrócił negatywnego trendu w zakresie osłabiania demokracji, praworządności, praw podstawowych i niezależności sądownictwa, że polityka zagraniczna Turcji jest nadal sprzeczna z unijnymi priorytetami w ramach WPZiB i że Turcja nie dostosowała się do sankcji UE przeciwko Rosji; wyraża zdecydowany sprzeciw i rozczarowanie wobec oświadczeń prezydenta Turcji, w których twierdził, że Hamas nie jest organizacją terrorystyczną;

83. podkreśla, że wobec braku zdecydowanej zmiany nastawienia rządu tureckiego nie można wznowić procesu przystępowania Turcji do UE; wzywa UE i rząd turecki, by dążyły do bliższego, bardziej dynamicznego i strategicznego partnerstwa, biorąc pod uwagę kluczową rolę odgrywaną przez Turcję w regionie oraz jej znaczenie jako sojusznika NATO; zaleca rozpoczęcie refleksji w celu opracowania równoległych i realistycznych ram dla stosunków między UE a Turcją, które uwzględniałyby interesy wszystkich zainteresowanych stron i związałyby Turcję z UE, zamiast pchać ją w kierunku Rosji i Iranu;

84. z zadowoleniem przyjmuje częściową deeskalację napięć we wschodniej części Morza Śródziemnego i Morza Egejskiego oraz wzywa Turcję do pracy nad konstruktywnym, a nie asertywnym lub agresywnym podejściem do swoich partnerów w tych regionach; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje długo oczekiwaną decyzję Turcji i Węgier by w końcu zgodzić się na przystąpienie Szwecji do NATO i apeluje do tureckich władz krajowych o ścisłą współpracę z wysłannikiem UE ds. sankcji;

85. potępia rozpoczęcie przez Turków cypryjskich nielegalnych prac budowlanych w strefie buforowej w pobliżu dwuwspólnotowej wioski Pyla/Pile na Cyprze, a także ataki na siły pokojowe ONZ i uszkodzenie pojazdów ONZ 18 sierpnia 2023 r.; wzywa do poszanowania statusu strefy buforowej i mandatu sił pokojowych ONZ na Cyprze; przypomina, że w świetle prawa międzynarodowego zagrożenia dla bezpieczeństwa sił pokojowych ONZ i niszczenie mienia ONZ stanowią przestępstwo; wzywa Turcję i przywódców Turków cypryjskich do zaprzestania i zaniechania wszelkich takich jednostronnych działań oraz do unikania wszelkich działań i prowokacji, które nie sprzyjają wznowieniu negocjacji prowadzonych przez ONZ; z zadowoleniem przyjmuje porozumienie osiągnięte przez strony w kwestii znalezienia rozwiązania dotyczącego drogi do Pyla/Pile na Cyprze oraz ustabilizowania sytuacji, a także wzywa do zaangażowania się w pokojowe negocjacje i prawdziwy proces dialogu;

86. ubolewa, że po ponad 25 latach od wdrożenia procesu barcelońskiego wciąż nie zakończono budowy wspólnej przestrzeni dobrobytu, stabilności i wolności z krajami śródziemnomorskimi południowego sąsiedztwa; zachęca wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela i Komisję do wzmocnienia południowego wymiaru sąsiedztwa UE, w tym przez pogłębienie dialogu i rygorystyczniejsze przestrzeganie warunków związanych z wydatkowaniem funduszy, i do zapewnienia odpowiednich zasobów w celu terminowego i skutecznego wdrożenia nowego programu dla regionu Morza Śródziemnego, a także podkreśla ważną rolę krajów południowego sąsiedztwa w zarządzaniu migracją w oparciu o zasadę poszanowania praw człowieka migrantów i uchodźców, zapisaną w prawie międzynarodowym, regionalnym i krajowym, a także solidarności, równowagi i podziału odpowiedzialności między poszczególnymi krajami; podkreśla znaczenie współpracy z tymi krajami w celu wyeliminowania podstawowych przyczyn migracji, złagodzenia skutków nielegalnej migracji, handlu ludźmi oraz nielegalnego handlu bronią i dobrami kultury; zaznacza, że wiele krajów południowego sąsiedztwa mogłoby w większym stopniu przyczynić się do dywersyfikacji dostaw energii w krajach europejskich ze względu na bogactwo posiadanych zasobów energetycznych;

87. odnotowuje porozumienie polityczne w sprawie kompleksowego pakietu partnerstwa z Tunezją; przypomina, że ten protokół ustaleń jest obwarowany pewnymi warunkami, i wzywa Komisję, by dopilnowała ich spełnienia; ubolewa jednak, że w protokole ustaleń nie uwzględniono zobowiązań w zakresie praw człowieka pożądanych przez UE w umowach z państwami trzecimi; uważa również, że stosunki UE–Tunezja powinny opierać się na ramach układu o stowarzyszeniu UE–Tunezja oraz na poszanowaniu demokracji, praw człowieka i praworządności oraz przy pełnej kontroli parlamentarnej nad wdrażaniem układu o stowarzyszeniu i przekazywaniem środków finansowych UE na rzecz Tunezji; jest głęboko przekonany, że przekazywanie funduszy UE powinno być uzależnione od przestrzegania przez Tunezję standardów w dziedzinie praw człowieka oraz obejmować przepisy dotyczące warunkowości i rozliczalności; wzywa Komisję do przedstawienia mechanizmu zapewniającego zgodność w tym zakresie z uwzględnieniem wszystkich możliwych opcji;

88. jest głęboko zaniepokojony autorytarnymi tendencjami w łonie władz tunezyjskich, zatrzymywaniem działaczy opozycji i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego oraz prześladowaniem uchodźców i osób ubiegających się o azyl, a także wzywa władze tunezyjskie do poszanowania międzynarodowego prawa humanitarnego i praw migrantów; potępia ponadto decyzję władz tunezyjskich o odmowie wjazdu dla delegacji Komisji Spraw Zagranicznych Parlamentu i wzywa władze tunezyjskie do umożliwienia otwartego dialogu politycznego;

89. podkreśla konieczność bardziej strategicznej współpracy z krajami Zatoki Perskiej, w szczególności w dziedzinie promowania bezpieczeństwa regionalnego, współpracy, działań w obszarze klimatu, praw człowieka i walki z korupcją; z zadowoleniem przyjmuje wznowienie stosunków dyplomatycznych między Królestwem Arabii Saudyjskiej a Islamską Republiką Iranu; ponadto z zadowoleniem przyjmuje propozycję ustanowienia zorganizowanego dialogu na temat bezpieczeństwa między UE a Radą Współpracy Państw Zatoki Perskiej; w związku z tym przypomina o potrzebie pełnej przejrzystości i odpowiedzialności w ramach strategicznego partnerstwa między UE a krajami Zatoki Perskiej; wzywa UE i państwa członkowskie, by nadal kładły nacisk na poszanowanie praw człowieka i równości płci, a także stopniowe określanie wspólnych wartości, w szczególności z myślą o reagowaniu na rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie i jej skutki;

90. podkreśla, że wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa UE ma na celu rozwój i umocnienie demokracji, praworządności oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, oraz że celów tych nie podziela Królestwo Arabii Saudyjskiej; odnotowuje fakt, że Królestwo Arabii Saudyjskiej nadal współpracuje z UE w ramach regularnego dialogu na temat praw człowieka; potępia jednak ciągłe naruszanie przez ten kraj praw człowieka, w szczególności wydawanie wyroków śmierci i wykonywanie egzekucji, ograniczanie praw obywatelskich i politycznych oraz wolności słowa, a także wzywa do zniesienia kary śmierci;

91. potępia brutalne tłumienie demonstracji po zabójstwie Mahsy Amini oraz śmierci wielu innych torturowanych i zabitych osób, które sprzeciwiały się reżimowi, przez irańską policję i siły bezpieczeństwa, szczególnie przez Korpus Strażników Rewolucji Islamskiej; wzywa do wprowadzenia dodatkowych środków ograniczających wobec Korpusu Strażników Rewolucji Islamskiej, jego sił pomocniczych i wszystkich osób odpowiedzialnych za naruszenia praw człowieka podczas pokojowych protestów, w tym wobec najwyższych rangą urzędników; wzywa Radę do uznania Korpusu Strażników Rewolucji Islamskiej i jego sił pomocniczych, w tym irańskiej policji obyczajowej, paramilitarnych bojówek Basij i Quds, za podmioty terrorystyczne;

92. ponawia swoje poparcie dla pokojowego ruchu opozycyjnego w całym Iranie, protestującego przeciwko systemowemu i rosnącemu uciskowi kobiet oraz poważnym naruszeniom praw człowieka i podstawowych wolności; potępia irański reżim za kampanię nękania, inwigilacji, porwań i groźenia śmiercią, wymierzoną w irańskich działaczy, oraz za systematyczną dyskryminację kobiet za pomocą przepisów ustawowych i wykonawczych, które poważnie ograniczają ich wolności; apeluje o ustanowienie międzynarodowego mechanizmu dochodzeniowego i w zakresie odpowiedzialności za naruszenie praw człowieka przez rząd Iranu;

93. potępia reżim irański za dostarczanie Rosji sprzętu wojskowego podczas prowadzonej przez nią brutalnej i nielegalnej agresji na Ukrainę; podkreśla, że Islamska Republika Iranu przyczynia się do zbrodni wojennych w Ukrainie, gdyż sprzęt ten jest wykorzystywany do ataków na ludność i infrastrukturę cywilną, a także apeluje do UE o zdecydowaną odpowiedź w związku z irańskim zaangażowaniem w wojnę prowadzoną przez Rosję; potępia finansowanie przez Iran wybranych grup terrorystycznych, w tym Hezbollahu, Hamasu, Palestyńskiego Islamskiego Dżihadu i Hutich; potępia nielegalne, niedopuszczalne i głęboko destabilizujące ataki Hutich na statki handlowe przepływające przez Morze Czerwone, w których wykorzystuje się pociski i małe łodzie oraz przeprowadza próby uprowadzenia; podkreśla, że spowodowały one znaczne zakłócenia w handlu światowym, ponieważ przedsiębiorstwa żeglugi liniowej są zmuszone do przekierowania znacznej części transportu z Morza Czerwonego i do opłynięcia południowego krańca Afryki; wzywa do podjęcia wspólnych działań i zachęca UE do większego zaangażowania i współpracy międzynarodowej; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje decyzję państw członkowskich o rozpoczęciu operacji morskiej w dziedzinie WPBiO pod nazwą ASPIDES, służącej ochronie statków handlowych przez wzmocnienie morskiej orientacji sytuacyjnej i towarzyszących im statków w celu zniechęcania do ataków i zapewnienia wolności żeglugi na jednej z najbardziej krytycznych dróg wodnych na świecie; wzywa do natychmiastowego zaprzestania tych nielegalnych ataków oraz uwolnienia bezprawnie zatrzymanych statków i załóg; wyraża zaniepokojenie destabilizującym wpływem działań Iranu na Bliski Wschód i perspektywy pokoju izraelsko-palestyńskiego; podkreśla, że należy zająć się szerszą wrogą i destabilizującą aktywnością Iranu na Bliskim Wschodzie i poza nim oraz przeciwdziałać takiej aktywności; zdecydowanie sprzeciwia się wykorzystywaniu przez Iran zakładników do celów dyplomatycznych i domaga się, aby wszyscy obywatele europejscy zatrzymani w Iranie zostali uwolnieni i mogli opuścić to państwo; wzywa reżim w Teheranie do zaprzestania kampanii zastraszania i represji wobec grup irańskiej diaspory w UE i na całym świecie; wzywa rządy państw członkowskich, aby uważały na konkretne ponadnarodowe taktyki represji stosowane przez Iran;

94. wyraża poważne zaniepokojenie ciągłym wzbogacaniem uranu przez Republikę Islamską do 60-procentowej czystości oraz wielokrotnym naruszaniem przez nią Wspólnego kompleksowego planu działania (JCPOA); zachęca do wznowienia negocjacji w sprawie traktatu JCPOA;

95. z całą stanowczością potępia nikczemne ataki terrorystyczne Hamasu przeciwko Izraelowi; apeluje, by grupa terrorystyczna Hamas natychmiast i bezwarunkowo uwolniła wszystkich pojmanych zakładników oraz zwróciła ciała zmarłych zakładników; uznaje prawo Izraela do samoobrony, zapisane w prawie międzynarodowym i przez nie ograniczone, oraz podkreśla, że działania Izraela muszą pozostawać w ściślejszej zgodności z międzynarodowym prawem humanitarnym, które stanowi, że wszystkie strony konfliktu muszą zawsze odróżniać walczących od cywilów, ataki muszą być wymierzone wyłącznie w cele wojskowe, a ludność i infrastruktura cywilna nie mogą być celem ataków; potępia nieproporcjonalną reakcję wojskową Izraela, która spowodowała niespotykaną wcześniej liczbę ofiar śmiertelnych wśród ludności cywilnej; jest bardzo zaniepokojony niezwykle złą sytuacją humanitarną w Strefie Gazy i wzywa do trwałego zawieszenia broni, aby można było udzielić pomocy mieszkającej tam ludności cywilnej; wzywa społeczność międzynarodową do kontynuowania i zwiększenia pomocy humanitarnej dla ludności cywilnej na tym obszarze oraz ponownie podkreśla, że pomoc humanitarna UE nadal musi być tej ludności dostarczana; wzywa władze Izraela do zapewnienia stałego dostępu pomocy humanitarnej do Strefy Gazy, w tym zwłaszcza nieprzerwanych dostaw podstawowych produktów, takich jak paliwo, żywność, woda, środki medyczne i schronienie, zgodnie z prawem międzynarodowym; ubolewa nad faktem, że Autonomia Palestyńska nie przeprowadziła wyborów od 2005 r., co podważa jej wiarygodność, i oczekuje, że wybory odbędą się wkrótce;

96. wzywa państwa członkowskie, aby wspierały MTS i żądały od Izraela natychmiastowego zastosowania się do prawnie wiążących nakazów wydanych przez trybunał;

97. ubolewa, że Hamas i jego sojusznicy coraz częściej próbują przenieść konflikt na znacznie szersze forum, aby wywierać presję na Izrael w miarę intensyfikacji ofensywny lądowej w Strefie Gazy; w związku z tym wyraża zaniepokojenie faktem, że Iran i jego sojusznicy dążą do wojny regionalnej; jest niezwykle zaniepokojony potencjalną eskalacją wojny, a także jej wpływem na cały region, zwłaszcza sytuację na granicy izraelsko-libańskiej, ponieważ bojownicy lojalni wobec Hezbollahu prowadzą ostrzał raketowy Izraela; podkreśla, że należy złagodzić napięcia w regionie;

98. ponownie wyraża niezachwiane poparcie dla wynegocjowanego rozwiązania dwupaństwowego dla Izraela i Palestyny w oparciu o granice z 1967 r., z dwoma suwerennymi, demokratycznymi państwami jako pokojowymi sąsiadami oraz z Jerozolimą jako wspólną stolicą; zachęca ESDZ i państwa członkowskie do podjęcia europejskiej inicjatywy na rzecz przywrócenia rozwiązania dwupaństwowego; w tym kontekście wzywa wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela i specjalnego przedstawiciela UE ds. procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie, by zdobyli międzynarodowe poparcie dla „Działania na rzecz Dnia Pokoju” dla Bliskiego Wschodu zainicjowanego w Nowym Jorku podczas Zgromadzenia Ogólnego ONZ we wrześniu 2023 r.; jest świadomy, że w celu wznowienia negocjacji międzynarodowe zainteresowane strony, w tym Stany Zjednoczone, Organizacja Narodów Zjednoczonych, UE i państwa arabskie, muszą wzajemnie uzupełniać swoje starania, aby były one konstruktywne; przypomina, że osiedla na okupowanych terytoriach palestyńskich są nielegalne na mocy prawa międzynarodowego; zdecydowanie potępia nasilenie przemocy ekstremistycznych osadników wobec Palestyńczyków; wzywa do natychmiastowego zakończenia polityki osadniczej, a także okupacji terytoriów palestyńskich, które stanowią poważne przeszkody dla przyjęcia rozwiązania dwupaństwowego; apeluje o nałożenie środków ograniczających na ekstremistycznych osadników, którzy naruszają prawa człowieka i prawo międzynarodowe; popiera sprawiedliwe, wykonalne i uzgodnione rozwiązanie kwestii uchodźców palestyńskich; podkreśla, że stałe wsparcie dla Agencji Narodów Zjednoczonych do spraw Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie pozostaje kluczowym elementem strategii UE polegającej na przyczynianiu się do stabilności i pokoju na Bliskim Wschodzie; z zaniepokojeniem odnotowuje niedawne zarzuty Izraela wobec 12 pracowników Agencji Narodów Zjednoczonych do spraw Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie (UNRWA); z zadowoleniem przyjmuje natychmiastową i zdecydowaną reakcję ONZ na zarzuty, w tym natychmiastowe zwolnienie wspomnianych pracowników oraz wszczęcie dwóch odrębnych dochodzeń w tej sprawie przez Biuro Nadzoru Wewnętrznej Organizacji Narodów Zjednoczonych (OIOS) oraz niezależną grupę ds. przeglądu pod przewodnictwem byłej francuskiej minister Catherine Colonna i trzech organizacji europejskich; w związku z tym wzywa Izrael do ścisłej współpracy i dostarczenia wszelkich niezbędnych dowodów OIOS i niezależnej grupie ds. przeglądu; z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji o niezawieszaniu finansowania UNRWA przed ogłoszeniem przez ONZ wyników dochodzeń i działań, które podejmie; wzywa wszystkie kraje będące darczyńcami, które zawiesiły finansowanie UNRWA ze względu na zarzuty, do ponownego rozważenia tej decyzji w świetle natychmiastowej reakcji UNRWA na te zarzuty i jej kluczowej roli polegającej na udzielaniu pomocy ratującej życie dwóm milionom osób w Strefie Gazy, których przetrwanie zależy od tej pomocy w obliczu jednego z największych i najbardziej złożonych kryzysów humanitarnych na świecie;

99. ponownie wyraża zdecydowane poparcie UE dla prac Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK) i Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości; apeluje o pociągnięcie do odpowiedzialności osób, które dopuściły się aktów terrorystycznych i naruszeń prawa międzynarodowego, oraz o zbadanie w tym celu wszystkich ewentualnych zbrodni wojennych; przypomina, że celowe ataki na ludność cywilną, podobnie jak przymusowe przemieszczanie ludności, stanowią poważne naruszenie prawa międzynarodowego; domaga się sprawiedliwości dla ofiar ataków terrorystycznych Hamasu, które obejmowały masowe zabójstwa i tortury seksualne, zarówno 7 października 2023 r., jak i w późniejszym okresie; odnotowuje sprawę wniesioną przez Republikę Południowej Afryki przeciwko Izraelowi do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości;

100. uznaje, że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie oznacza zarówno trudności, jak i nowe możliwości dla państw Azji Środkowej, które tradycyjnie utrzymują bliskie stosunki z Rosją; jest zaniepokojony presją, jaką Rosja i Chiny wywierają w regionie, i podkreśla potrzebę zwiększenia obecności UE w Azji Środkowej w odpowiedzi na działania tych państw; podkreśla, że UE jest zainteresowana zacieśnieniem stosunków gospodarczych i więzi politycznych z krajami Azji Środkowej, po części w celu rozwiązania problemu ryzyka obchodzenia sankcji nałożonych na Rosję i Białoruś; wzywa władze krajowe tych krajów, zwłaszcza Kazachstanu, Kirgistanu i Uzbekistanu, do ścisłej współpracy z UE, w szczególności z jej wysłannikiem ds. sankcji, a także przypomina w związku z tym o znaczeniu ściślejszych stosunków roboczych z OBWE;

101. zachęca Komisję i państwa członkowskie do dalszego promowania reform politycznych i gospodarczych, które wzmocnią praworządność, demokrację, dobre rządy i poszanowanie praw człowieka (w tym w stosownych przypadkach w kontekście ogólnego systemu preferencji taryfowych (GSP) i GSP+), a także dobrych relacji sąsiedzkich; przypomina, że wszystkie państwa regionu Azji Środkowej muszą zobowiązać się do przestrzegania Karty Narodów Zjednoczonych, w szczególności zasad poszanowania niepodległości, suwerenności i integralności terytorialnej wszystkich państw;

102. z zadowoleniem przyjmuje wyniki drugiego Forum Gospodarczego UE–Azja Środkowa w Almaty w maju 2023 r. oraz drugiego spotkania przewodniczącego Rady Europejskiej z szefami wszystkich pięciu państw Azji Środkowej w czerwcu 2023 r.; apeluje, aby efektem tych spotkań na wysokim szczeblu i deklaracji były konkretne działania; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje fakt, że na ten rok zaplanowano pierwszy szczyt UE–Azja Środkowa; wyraża zadowolenie, że zatwierdzono wspólny plan działania na rzecz pogłębienia więzi między UE a Azją Środkową, który służy jako strategiczny plan rozwoju dialogu i współpracy w konkretnych obszarach, takich jak budowa odporności kulturowej, społecznej i gospodarczej; wzywa Komisję i państwa członkowskie do podpisania wzmocnionej umowy o partnerstwie i współpracy z Kirgistanem, sfinalizowania prac przygotowawczych do podpisania wzmocnionej umowy o partnerstwie i współpracy z Uzbekistanem oraz do szybkich postępów w trwających negocjacjach wzmocnionej umowy o partnerstwie i współpracy z Tadżykistanem;

103. przypomina, że kraje Azji Środkowej są istotnymi dostawcami surowców i energii; jest zdania, że w żywotnym interesie UE leży ożywienie tzw. korytarza środka nie tylko jako regionalnej strefy ekonomicznej, ale również jako alternatywy dla nowego euroazjatyckiego pomostu lądowego, który przebiega przez Rosję i Białoruś objęte sankcjami; podkreśla znaczenie promowania integracji regionalnej wzdłuż korytarza środka, również w celu przyciągnięcia finansowania na projekty infrastrukturalne w ramach strategii Global Gateway;

104. przypomina, że nie uznaje faktycznego rządu afgańskiego; wyraża zaniepokojenie tragiczną sytuacją gospodarczą i humanitarną w Afganistanie oraz łamaniem praw kobiet i dziewcząt w tym kraju; potępia drastyczne zmniejszenie zdolności Światowego Programu Żywnościowego w zakresie dostarczania pomocy żywnościowej ludności Afganistanu oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do zadbania o to, aby ludność Afganistanu otrzymywała podstawową pomoc humanitarną oraz aby zapewniono dodatkowe fundusze na pomoc doraźną; wzywa wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela do podniesienia kwestii ścigania przywódców talibów przez MTK za popełnione przez nich zbrodnie przeciwko kobietom i dziewczętom;

105. popiera pięć kluczowych wyznaczników przyjętych przez Radę 21 września 2021 r. i stanowiących wytyczne dla przyszłych kontaktów z talibami, ale uważa, że potrzebne są większe starania o określenie długoterminowej strategii w celu zajęcia się obecną sytuacją kryzysową w zakresie praw człowieka i apartheidem płciowym w Afganistanie; podkreśla, że nie można zakończyć unijnego programu ewakuacji osób w Afganistanie, które pracowały dla misji europejskich, liczyły na europejską ochronę i nadal znajdują się w bezpośrednim niebezpieczeństwie, dopóki osoby spełniające kryteria pozostają w tym kraju;

106. ubolewa z powodu weta Federacji Rosyjskiej na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa ONZ 11 lipca 2023 r. w odniesieniu do odnowienia rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2672(2023) w sprawie transgranicznego dostarczania pomocy humanitarnej osobom w północno-zachodniej Syrii przez Bab al-Hawa, co zagraża ponad czterem milionom osób, które są zależne od pomocy humanitarnej w celu zaspokojenia swoich podstawowych potrzeb w zakresie żywności, leków i innych niezbędnych dostaw; odnotowuje ponowne włączenie Syrii do Ligi Państw Arabskich; uważa, że normalizacja stosunków z obecnym reżimem syryjskim nie może mieć miejsca, i podkreśla, że syryjski proces polityczny jest zablokowany;

107. przypomina, że pokojowy, wolny, powiązany ze sobą, otwarty, stabilny i oparty na zasadach region Indo-Pacyfiku leży w żywotnym interesie Europy; jest zaniepokojony faktem, że rywalizacja wielkich mocarstw narzuca parametry zdolności UE do wspierania multilateralizmu w regionie; w tym kontekście zwraca uwagę, że dialog Azja–Europa jest nadal utrudniany z powodu napięć geopolitycznych z Rosją; docenia wysiłki wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela na rzecz zaangażowania w regionie, o czym świadczy organizacja trzeciego forum ministerialnego UE–Indo-Pacyfik 2 lutego 2024 r. oraz jego udział w forum regionalnym Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN) 14 lipca 2023 r.; wzywa UE do aktywnego wspierania ministerialnego forum współpracy w regionie Indo-Pacyfiku jako corocznego wydarzenia;

108. zachęca do zacieśniania więzi politycznych z partnerami o podobnych poglądach zgodnie ze strategią UE na rzecz współpracy w regionie Indo-Pacyfiku, w szczególności z Japonią, Republiką Korei, Australią, Nową Zelandią i Tajwanem oraz z państwami ASEAN, w tym w zakresie bezpieczeństwa morskiego, nierozprzestrzeniania broni jądrowej i odporności na zagrożenia hybrydowe; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki ESDZ w zakresie budowania zdolności w regionie Indo-Pacyfiku, które mają na celu wypracowanie odporności na zagraniczne manipulacje informacjami i ingerencje w informacje; podkreśla potrzebę zacieśnienia stosunków międzyludzkich z naszymi partnerami, w szczególności wymiany młodzieży, współpracy obywatelskiej i współpracy z ośrodkami analitycznymi; podkreśla, że zachowanie pokoju, stabilności i wolności żeglugi w regionie Indo-Pacyfiku w dalszym ciągu ma kluczowe znaczenie dla interesów UE i jej państw członkowskich;

109. wzywa KRLD do całkowitego, weryfikowalnego i nieodwracalnego porzucenia programów dotyczących broni masowego rażenia i pocisków balistycznych; w najostrzejszych słowach potępia trwające zbrodnie przeciwko ludzkości i wzywa władze tego kraju do rozpoczęcia procesu reform, w ramach którego wszystkie prawa człowieka będą przestrzegane i chronione; podkreśla pilną potrzebę zapobieżenia przez UE i społeczność międzynarodową współpracy wojskowej i wymianie broni między Rosją a KRLD;

110. zauważa, że wyzwania geopolityczne wzmocniły wspólny interes Indii i UE, który polega na zapewnieniu bezpieczeństwa, dobrobytu i zrównoważonego rozwoju; podkreśla pełne wdrożenie strategii UE z 2018 r. w sprawie Indii oraz planu działania UE–Indie do 2025 r., przy ścisłej koordynacji z działaniami poszczególnych państw członkowskich na rzecz aktywnej współpracy z Indiami; z zadowoleniem przyjmuje powołanie Rady UE–Indie ds. Handlu i Technologii; zachęca do pogłębienia stosunków między Indiami a UE jako partnerami strategicznymi; w tym kontekście wzywa do podtrzymania zobowiązania do regularnej organizacji wielopoziomowych dialogów i szczytów, aby utrzymać wysoki priorytet stosunków dwustronnych; zachęca ponadto do bardziej zorganizowanego dialogu międzyparlamentarnego między Parlamentem Europejskim a jego indyjskim odpowiednikiem; uważa, że taki dialog pomógłby w koordynowaniu stanowisk i inicjatyw na forach wielostronnych, w szczególności ONZ, Światowej Organizacji Handlu i G-20; podkreśla znaczenie pomyślnego zakończenia negocjacji w sprawie umowy o wolnym handlu między UE a Indiami z uwzględnieniem kwestii wrażliwych dla obu stron; wyraża nadzieję, że Indie dostosują swoje stanowisko w sprawie rosyjskiej inwazji na Ukrainę do reszty społeczności transatlantyckiej, oraz wzywa Radę i wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela do podjęcia wysiłków dyplomatycznych w tym względzie; w tej sytuacji przypomina, że wszelkie pogłębienie partnerstwa powinno odbywać się w oparciu o takie wartości jak wolność, demokracja, pluralizm, praworządność, równość, poszanowanie praw człowieka, zrównoważony rozwój oraz dążenie do propagowania pluralistycznego ładu światowego opartego na zasadach;

111. wyraża głębokie zaniepokojenie ostatnimi zmianami w pozycji krajowej i wojskowej Chin od czasu 20. krajowego zjazdu Komunistycznej Partii Chin; uważa, że rosnąca asertywność Chin, częściowo dzięki polityce wymuszenia ekonomicznego, pozostaje jednym z głównych wyzwań geopolitycznych XXI wieku; jest zdania, że Chiny demonstrują, iż mają zarówno intencję, jak i coraz większą siłę gospodarczą, dyplomatyczną, wojskową i technologiczną, aby zachwiać międzynarodowym porządkiem opartym na zasadach; podkreśla, że wymaga to wielopoziomowej reakcji polegającej na utrzymaniu wybiórczej współpracy UE z Chinami w pewnych kluczowych obszarach przy jednoczesnym ograniczaniu ryzyka, jakim obarczone są te stosunki, a to dzięki coraz szybszemu zmniejszaniu zależności gospodarczej w krytycznych sektorach zgodnie z unijną strategią bezpieczeństwa gospodarczego; zauważa, że merytoryczna współpraca z Chinami jest coraz trudniejsza ze względu na coraz ostrzejszą konkurencję i systemową rywalizację; podkreśla, że Chiny pozostają ważne w wielu obszarach polityki, w tym w zakresie zmiany klimatu; ostrzega, że stały wzrost strategicznego partnerstwa chińsko-rosyjskiego, w tym w dziedzinie transferu technologii i zdolności wojskowych oraz współpracy w regionie Arktyki, może zwiększyć możliwości wywierania przez Chiny nacisku na partnerów UE w Azji i na całym świecie; ponawia apel o bardziej asertywną strategię UE-Chiny, która kształtowałaby stosunki z Chinami w interesie UE i w pełni uwzględniałaby wyzwania wynikające z osiągnięcia przez Chiny coraz silniejszej pozycji globalnego podmiotu;

112. potępia akty wojny hybrydowej, takie jak cyberataki, kampanie dezinformacyjne oraz nadzór nad obywatelami chińskimi w UE lub szpiegowanie ich; wzywa Chiny do natychmiastowego zaprzestania tych wrogich działań, manipulacji informacjami i ingerencji w wybory oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do pilnego wdrożenia sugerowanych przez Parlament inicjatyw dotyczących zagranicznej ingerencji we wszystkie procesy demokratyczne w UE, w tym dezinformacji; potępia sankcje wobec posłów do Parlamentu Europejskiego i do parlamentów narodowych (również wobec innych podmiotów UE), europejskich ośrodków analitycznych i badaczy naukowych, a także wzywa do ich natychmiastowego i bezwarunkowego zniesienia;

113. system pracy przymusowej i łamanie praw człowieka, które według Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka mogą stanowić zbrodnie przeciwko ludzkości, w tym wysokie ryzyko ludobójstwa w Sinciangiu oraz zbrodnie przeciwko ludzkości w Tybecie i w Mongolii Wewnętrznej, a także represyjną politykę w stosunku do innych mniejszości etnicznych; przypomina, że podstawą stosunków między UE a Chinami pozostaje unijna polityka jednych Chin; ponownie potępia naruszanie przez Chiny ich zobowiązań międzynarodowych, wspólnej deklaracji chińsko-brytyjskiej i chińsko-portugalskiej, Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, zasady „jeden kraj, dwa systemy” oraz ustawy zasadniczej Hongkongu, a także represjonowanie obrońców autonomii specjalnego regionu administracyjnego i przedstawicieli opozycji, w tym członków społeczeństwa obywatelskiego i członków ich rodzin; wzywa Komisję do oceny autonomicznego statusu Hongkongu i Makau w świetle naruszenia przez Chiny wspólnej deklaracji chińsko-brytyjskiej i chińsko-portugalskiej oraz napaści na autonomię Hongkongu;

114. podkreśla potrzebę zapewnienia jednolitego europejskiego podejścia w sytuacji, gdy Chiny wykorzystują swój wpływ gospodarczy do uciszenia sprzeciwu wobec łamania praw człowieka; wzywa Chiny do zbadania wszelkich naruszeń praw człowieka i prawa międzynarodowego oraz zapobiegania im; przypomina, że jako stały członek Rady Bezpieczeństwa ONZ Chiny ponoszą szczególną odpowiedzialność w kontekście Powszechnej deklaracji praw człowieka; jest zaniepokojony sytuacją chrześcijan i innych mniejszości religijnych, w tym jeżeli chodzi o wolność kultu w Chinach, ponieważ doświadczają one ciągłych prześladowań;

115. potępia rosnącą tendencję w zakresie ponadnarodowych represji ze strony Chin i wzywa te państwa członkowskie UE, które jeszcze nie zawiesiły umów ekstradycyjnych z Chinami i Hongkongiem, aby to uczyniły, oraz aby zamknęły wszystkie pozostałe nielegalne chińskie „posterunki policji” na ich terytoriach; wyraża zaniepokojenie umową w sprawie „pogłębienia współpracy organów ścigania i wspólnych patroli”, podpisaną 16 lutego 2024 r. przez chińskie Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego i węgierskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych; wzywa rząd Węgier do natychmiastowego i pełnego ujawnienia wszystkich szczegółów tej umowy oraz jej potencjalnych negatywnych skutków dla wspólnego bezpieczeństwa i suwerenności Unii Europejskiej; wzywa ESDZ do ścisłego monitorowania procesów więźniów politycznych w Hongkongu oraz do upomnienia się o uwolnienie takich więźniów politycznych, wśród których jest założyciel Apple Daily Jimmy Lai;

116. odnotowuje ostatni szczyt krajów BRIC w Johannesburgu w sierpniu 2023 r., geopolityczne cele Chin dotyczące tych krajów oraz narrację Chin w kontekście ich globalnej inicjatywy rozwoju, globalnej inicjatywy bezpieczeństwa i globalnej inicjatywy cywilizacyjnej; podkreśla potrzebę zintensyfikowania przez UE i jej państwa członkowskie dialogu i współpracy z niektórymi krajami BRIC+ w celu przeciwdziałania wrogim działaniom Rosji oraz rosnącym wpływom Chin na świecie;

117. wzywa UE i Chiny, by zintensyfikowały dialog i zacieśniły współpracę w zakresie nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów oraz, ogólnie, zrównoważonego gospodarowania morskimi zasobami biologicznymi i zarządzania oceanami; wzywa UE, by wzmocniła współpracę ze Zjednoczonym Królestwem, z USA, Japonią i innymi kluczowymi podmiotami w dziedzinie polityki rybołówstwa i polityki dotyczącej oceanów, wykorzystując dostępne instrumenty dyplomatyczne w celu zachęcenia Chin do postępów w niezbędnych reformach ram zarządzania rybołówstwem;

118. zdecydowanie potępia ciągle prowokacje wojskowe Chin wobec Tajwanu oraz ponownie wyraża silny sprzeciw wobec wszelkich jednostronnych zmian status quo w Cieśninie Tajwańskiej, które zagrażają bezpieczeństwu regionalnemu wzywa UE i jej państwa członkowskie, by dały jasno do zrozumienia, że żadne próby jednostronnych zmian status quo w Cieśninie Tajwańskiej, w szczególności przy użyciu siły lub przymusu, nie będą akceptowane i że wszelkie takie próby będą pociągały za sobą wysokie koszty; podkreśla, że roszczenia terytorialne Chin nie mają żadnej podstawy w prawie międzynarodowym; potępia ponadto blokowanie przez Chiny udziału Tajwanu w organizacjach wielostronnych; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania konstruktywnego udziału Tajwanu w odpowiednich organizacjach międzynarodowych, takich jak WHO, Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego i Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu; powtarza, że Tajwan jest kluczowym partnerem UE i demokratycznym sojusznikiem w regionie Indo-Pacyfiku; uznaje znaczenie Tajwanu w zakresie zabezpieczenia globalnych łańcuchów dostaw, zwłaszcza w sektorze zaawansowanych technologii, oraz wzywa UE i jej państwa członkowskie do ściślejszej współpracy z Tajwanem; z zadowoleniem przyjmuje wizyty kolejnych oficjalnych delegacji komisji parlamentarnych na Tajwanie od 2021 r. i zachęca do dalszych kontaktów między UE a Tajwanem; wzywa Komisję do niezwłocznego podjęcia działań przygotowawczych z myślą o negocjacjach w sprawie dwustronnej umowy inwestycyjnej z Tajwanem;

119. krytykuje oświadczenia prezydenta Chin, który twierdzi, że Chiny nigdy nie zrzekną się prawa do zastosowania siły wobec Tajwanu, i zachęca przywódców Chin do zachowania ostrożności i powściągliwości w następstwie tajwańskich wyborów prezydenckich i parlamentarnych; zauważa, że ani Tajwan, ani Chiny nie są sobie wzajemnie podporządkowane; wyraża poważne zaniepokojenie wykorzystywaniem przez Chiny wrogiej dezinformacji do podważania zaufania do tajwańskiej demokracji i tamtejszych rządów; wzywa UE i jej państwa członkowskie do współpracy z partnerami międzynarodowymi, aby przyczynić się do utrzymania demokracji na Tajwanie, bez obcych ingerencji i gróźb, oraz podkreśla, że tylko demokratycznie wybrany rząd Tajwanu może reprezentować ludność tajwańską na arenie międzynarodowej; zauważa, że należy również skupić się na dyplomacji prewencyjnej, aby uniknąć eskalacji w Cieśninie Tajwańskiej;

120. zauważa, że Chiny skupiły się na wzmocnieniu swoich wpływów w regionie Indo-Pacyfiku przez zwiększenie pomocy, rozwoju, dyplomacji i współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa w ciągu ostatniego dziesięciolecia; podkreśla, że należy połączyć zasoby, aby skutecznie zwiększyć wpływy polityczne UE i potwierdzić, że UE jest wiarygodnym i strategicznym partnerem w regionie Pacyfiku; wyraża zaniepokojenie próbami zdominowania przez Chiny sąsiednich regionów morskich, w tym Morza Południowochińskiego i Morza Wschodniocińskiego, co może poważnie zagrozić regionalnej równowadze sił i negatywnie wpłynąć na gospodarcze i polityczne interesy UE; w związku z tym wzywa Chiny do zaprzestania wszelkich działań wojskowych i nacisków skierowanych przeciwko marynarce wojennej Filipin i zajmowanym przez nią wyspom na Morzu Południowochińskim; zachęca państwa członkowskie do połączenia sił i nawiązania współpracy na szczeblu ministerialnym z wyspiarskimi krajami Pacyfiku oraz z Organizacją Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku; podkreśla, że poważne działania następcze po COP28 są kluczową kwestią dla krajów tego regionu, i w związku z tym wzywa ESDZ do propagowania globalnego wsparcia na rzecz zrównoważonej zielonej transformacji oraz do zintensyfikowania dyplomacji klimatycznej w celu skonsolidowania współpracy w dziedzinie środków służących łagodzeniu zmiany klimatu i przystosowywaniu się do niej;

121. podkreśla, że ASEAN jest kluczowym sojusznikiem we wzmacnianiu multilateralizmu opartego na zasadach; wzywa do ścisłej współpracy, zgodnie ze wspólnym oświadczeniem przywódców UE–ASEAN z 14 grudnia 2022 r., w celu kształtowania dynamiki regionalnej wykraczającej poza binarne ograniczenia konkurencji chińsko-amerykańskiej; ponadto podkreśla w tym kontekście znaczenie zachowania swobody żeglugi na Morzu Południowochińskim i Wschodniocińskim; przypomina o potrzebie pełnego wdrożenia planu działania UE–ASEAN na lata 2023–2027;

122. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie umowy z Samoa wraz z protokołami regionalnymi, które pozwolą zwrócić bezprecedensową uwagę na region Afryki, Karaibów i Pacyfiku oraz wzywa do szybkiej ratyfikacji zarówno przez Organizację Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, jak i UE; wzywa Komisję i wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela, by w oparciu o wyniki szczytu UE–Unia Afrykańska z lutego 2022 r. dążyli do pogłębienia współpracy w zakresie inicjatyw będących przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz do zaspokojenia potrzeb krajów partnerskich w Afryce; apeluje o jak najszybszą organizację odroczonego trzeciego posiedzenia ministerialnego UE–Unia Afrykańska; podkreśla, że UE powinna realizować priorytety geograficzne na szczeblu dwustronnym, koncentrując się na kluczowych partnerach afrykańskich, a także na szczeblu regionalnym, skupiając się na wdrażaniu strategii regionalnych dotyczących Sahelu i krajów nadbrzeżnych, regionu Wielkich Jezior i Rogu Afryki; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście operację Atalanta, pierwszą operację morską UE mającą na celu ochronę statków Światowego Programu Żywnościowego ONZ, która stała się udaną operacją zwalczania piractwa; zachęca Radę i państwa członkowskie, aby rozważyły rozszerzenie zakresu geograficznego operacji Atalanta;

123. przywiązuje szczególną wagę do zwiększenia współpracy w zakresie bezpieczeństwa z krajami Zatoki Gwinejskiej oraz wspiera ich integrację i solidarność wewnątrzregionalną; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie inicjatywy UE w zakresie bezpieczeństwa i obrony na rzecz wsparcia państw Afryki Zachodniej w Zatoce Gwinejskiej, początkowo na okres dwóch lat, w ścisłej koordynacji z Wybrzeżem Kości Słoniowej, Ghaną, Togo i Beninem; wyraża głębokie zaniepokojenie pogorszeniem stabilności w regionie Sahelu, pogłębionym przez wojskowy zamach stanu w Nigerze i rozwiązywanie instytucji demokratycznych; nie uznaje i nie uzna władz, które pojawiły się w następstwie puczu w Nigerze; ponawia swoje bardzo wyraźne wezwanie do pełnego i bezwłocznego przywrócenia porządku konstytucyjnego i w pełni przyłącza się do deklaracji Wspólnoty Gospodarczej Państw Afryki Zachodniej oraz jej afrykańskich i międzynarodowych partnerów w tym zakresie;

124. krytykuje ingerencje Rosji w Afryce, w szczególności przez zwiększenie obecności grupy Wagnera na kontynencie, oraz zdecydowanie potępia nadużycia i przestępstwa popełniane przez tę grupę; przypomina, że stabilna sytuacja regionu Sahelu ma bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo i stabilność europejskich granic zewnętrznych w basenie Morza Śródziemnego; wzywa UE do zwiększenia zasobów i zacieśnienia współpracy z naszymi partnerami w celu zwalczania przemytu ludzi przez Morze Śródziemne i Białoruś oraz rozbicia siatek przestępczych wykorzystywanych do handlu ludźmi; jest zdania, że polityka UE w odniesieniu do Sahelu nie przyniosła oczekiwanych rezultatów, i przyjmuje do wiadomości zapowiedź wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela dotyczącą przeglądu strategii UE w odniesieniu do Sahelu;

125. podkreśla potrzebę dostosowania obecnego podejścia, aby utrzymać wpływy, i wzywa do wzmocnienia zaangażowania i zwiększenia wsparcia UE dla tego regionu; z zadowoleniem przyjmuje przygotowywanie przez Komisję nowego podejścia strategicznego do partnerstwa z Afryką, z uwzględnieniem nowej sytuacji geopolitycznej, oraz wzywa Komisję i Radę do opracowania wzajemnie korzystnego partnerstwa skupiającego się na kwestiach wspólnych dla Europy i Afryki; z zadowoleniem przyjmuje pakiet inwestycyjny Global Gateway Afryka–Europa o wartości 150 mld EUR, mający na celu wsparcie partnerów afrykańskich w rozwoju silnej, sprzyjającej włączeniu społecznemu, ekologicznej i cyfrowej odbudowy i transformacji; uważa, że należy pilnie zwiększyć i usprawnić wysiłki na rzecz zwalczania dezinformacji i lepszego nagłaśniania wsparcia udzielanego Afryce przez UE;

126. podkreśla, że dostęp do bezpiecznej wody pitnej jest jednym z głównych wyzwań XXI wieku, zwłaszcza że prawie 60 % zasobów warstwy wodonośnej przekracza polityczne granice terytorialne; podkreśla, że niedobór wody może prowadzić do najpoważniejszych konfliktów, jeżeli nie przewiduje się wykorzystania cieków wodnych w sposób zintegrowany i wspólny; podkreśla potrzebę przyjęcia przez UE strategii mającej na celu ułatwienie rozwiązań technologicznych i geopolitycznych na obszarach dotkniętych niedoborem wody, którego potencjał destabilizujący jest bardzo wysoki; zachęca kraje położone na głównych obszarach konfliktów, których przyczyną jest woda, do podpisania helsińskiej konwencji wodnej z 1992 r. o ochronie i użytkowaniu transgranicznych dróg wodnych i międzynarodowych jezior;

127. potępia działania podejmowane przez prezydenta Wenezueli Nicolasa Maduro, które bezpośrednio zagrażają suwerenności Gujany; wzywa społeczność międzynarodową do zaangażowania się w dyskusje w celu znalezienia rozwiązania dyplomatycznego z poszanowaniem jurysdykcji Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości (MTS) w odniesieniu do tego długotrwałego sporu;

128. potępia autorytarny reżim Daniela Ortegi i Rosario Murillo, który systematycznie podważa demokratyczne struktury Nikaragui, w tym podział władzy, system wyborczy i poszanowanie praw człowieka; przypomina, że reżim w Nikaragui utrzymuje bliskie związki z innymi autokracjami, takimi jak te w Iranie, Wenezueli i na Kubie, a jednocześnie konsekwentnie wykazuje swoje poparcie dla Kremla, w tym poprzez zezwalanie na rosyjską obecność wojskową w Nikaragui; wzywa do uwolnienia wszystkich więźniów politycznych, w tym kilku katolickich biskupów i księży, którzy zostali zatrzymani w celu uciszenia głosów sprzeciwu, a także do przywrócenia praworządności; wzywa UE do ułatwienia dialogu między reżimem a opozycją; potępia nieustanną przemoc psychologiczną i fizyczną, jakiej dopuszczają się policja i władze więzienne wobec wszystkich zatrzymanych, a także przetrzymywanie niektórych z nich bez prawa do kontaktu i bez dostępu do prawników, rodzin lub opieki medycznej; przypomina reżimowi Nikaragui o jego odpowiedzialności za dopilnowanie, by warunki panujące w więzieniach były zgodne z jego międzynarodowymi zobowiązaniami w zakresie praw człowieka oraz ze standardami takimi jak Wzorcowe reguły minimalne ONZ dotyczące postępowania z więźniami (tzw. Reguły Nelsona Mandeli);

129. uważa, że podejście polityczne UE wobec Kuby jest konstruktywne, ale krytyczne, jak zapisano w umowie o dialogu politycznym i współpracy z 2016 r.; ubolewa nad faktem, że od dziesięcioleci kubański reżim konsekwentnie ignoruje i narusza te zasady i prawa; w najostrzejszych słowach potępia systematyczne przypadki łamania i naruszania praw człowieka, które w ostatnim czasie nasiliły się, m.in. wobec tysięcy więźniów politycznych, demonstrantów, dysydentów politycznych, przywódców religijnych, działaczy na rzecz praw człowieka i niezależnych artystów; wzywa władze kubańskie do niezwłocznego położenia kresu polityce represji; zauważa, że czwarty dialog na temat praw człowieka odbył się na Kubie w listopadzie 2023 r., ale potępia fakt, że nie uczestniczyły w nim żadne niezależne organizacje społeczeństwa obywatelskiego; stwierdza zatem, że działanie to nie przyniosło wymiernych rezultatów; uważa, że UE uważa dialog za cel sam w sobie, a nie za narzędzie poprawy warunków życia obywateli kubańskich, którzy zmagają się z poważnymi niedoborami żywności i kryzysami zdrowotnymi, które doprowadziły do masowej emigracji; potępia fakt, że kubański reżim zakazuje obecnie wizyt na miejscu w ramach mechanizmu monitorowania dostępnego dla bezstronnych podmiotów międzynarodowych, takich jak Unia Europejska; w związku z tym zdecydowanie potępia odmówienie delegacji Parlamentu Europejskiego wizyty w tym kraju przez reżim kubański;

130. zauważa, że UE powinna być szczególnie zainteresowana ożywieniem partnerstwa z krajami Ameryki Łacińskiej i Karaibów; zauważa, że zaangażowanie UE w regionie zmniejszyło się w ostatnich dziesięcioleciach, co stworzyło próżnię dla wrogich podmiotów zagranicznych; wzywa ogół państw Ameryki Łacińskiej do przyjęcia bardziej zdecydowanego stanowiska potępiającego napaść Rosji na Ukrainę; wyraża zaniepokojenie z powodu wzrostu przestępczości zorganizowanej i nielegalnego obrotu środkami odurzającymi w Ameryce Łacińskiej, co ma również wpływ na UE; zdecydowanie potępia przemoc i ataki przestępcze, których dopuszczają się ugrupowania zbrojne zaangażowane w handel narkotykami w Ekwadorze i w jego sąsiedztwie; wzywa do znacznego zacieśnienia współpracy międzyregionalnej w zakresie zwalczania tego zjawiska;

131. odnotowuje szczyt między UE a Wspólnotą Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów, który odbył się w dniach 17–18 lipca 2023 r., i wyraża nadzieję, że poprawi on stosunki między obydwoma regionami, zwłaszcza biorąc pod uwagę rosnący wpływ Chin i Rosji w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach; wzywa państwa członkowskie i ESDZ do prowadzenia aktywnej dyplomacji w tym regionie ze szczególnym naciskiem na obronę wielostronnego porządku światowego, prawa międzynarodowego oraz poszanowania demokracji i praw człowieka; z zadowoleniem przyjmuje podpisanie nowej zaawansowanej umowy ramowej między UE a Chile, która składa się z części dotyczącej polityki i współpracy oraz części dotyczącej handlu i inwestycji, oraz wzywa do poczynienia postępów w kwestii podpisania i ratyfikowania umowy ogólnej między UE a Meksykiem; wzywa Komisję oraz belgijską prezydentkę Rady do zdecydowanego procedowania i zawarcia umowy z Mercosurem przed końcem obecnej kadencji parlamentarnej, a jednocześnie do utrzymania najwyższego poziomu ambicji w odniesieniu do egzekwowania przepisów dotyczących zrównoważonego rozwoju; z zadowoleniem przyjmuje również zakończenie ratyfikacji układu o stowarzyszeniu między UE a Ameryką Środkową;

132. podkreśla, że ważne jest wspieranie jeszcze silniejszych stosunków z Norwegią jako najściślej stowarzyszonym partnerem UE w ramach Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym; z zadowoleniem przyjmuje zakończenie rozmów wyjaśniających ze Szwajcarią i wzywa do poczynienia postępów w negocjacjach w sprawie nowej umowy; z zadowoleniem przyjmuje wynik negocjacji w sprawie układu o stowarzyszeniu między UE a Andorą i San Marino; odnotowuje zawieszenie negocjacji w sprawie układu o stowarzyszeniu z Monako;

133. wzywa do większego zaangażowania UE w Arktyce, gdyż ma ona geostrategiczne znaczenie dla UE z uwagi na skutki zmiany klimatu, konkurencję przemysłową i gospodarczą, zagrożenia w dziedzinie bezpieczeństwa spowodowane m.in. rosyjską ekspansją wojskową na Dalekiej Północy oraz swobodę i bezpieczeństwo żeglugi; zauważa, że NATO podkreśliło znaczenie Dalekiej Północy, w szczególności ze względu na rozszerzenie możliwych szlaków morskich, dostęp do zasobów naturalnych, ochronę klimatu, a także roszczenia terytorialne, które to kwestie mogą prowadzić do wzrostu napięć geopolitycznych; podkreśla, że zaangażowanie UE w regionie musi obejmować współpracę z lokalnymi partnerami, w tym z ludnością rdzenną;

134. apeluje o silniejsze poparcie strategii UE w zakresie bezpieczeństwa morskiego ze względu na coraz większe wyzwania dotyczące wolności żeglugi; domaga się stałego poszanowania wolności żeglugi oraz priorytetowego traktowania środków deeskalacji oraz zapobiegania konfliktom i incydentom zbrojnym;

135. podkreśla, że południowy region polarny należy uznać za nowy obszar zainteresowania ze względu na zmieniającą się dynamikę geopolityczną; podkreśla rolę wielostronnej współpracy w zarządzaniu morskimi obszarami chronionymi; zachęca UE do opracowania ukierunkowanej europejskiej agendy polarnej, której celem jest włączenie jej ambicji regionalnych do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa i która łączy znaczące interesy państw członkowskich w dziedzinie nauki, ochrony oceanów, rybołówstwa, pokoju regionalnego i multilateralizmu opartego na zasadach; wzywa do pogłębienia dialogu między UE, Chinami i Antarktyką;



136. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Europejskiej, Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, a także rządów i parlamentom państw członkowskich.
